

Leo Trotskij

Än en gång, vart går Frankrike?

28 mars 1935

När Flandin efterträdde Doumergue frågade vi den proletära förtruppen: ”Vart går Frankrike?” Under de fyra och en halv månad som har gått sedan dess har varken någonting avgörande förändrats eller något försvagat vår analys eller våra förutsägelser.

Det franska folket har nått en skiljeväg: den ena vägen leder till den socialistiska revolutionen, den andra till en fascistisk katastrof. Valet beror på arbetarklassen. I ledningen för den står den organiserade förtruppen. Än en gång frågar vi: ”Vart ska den proletära förtruppen leda Frankrike?”

I januari lanserade Socialistpartiets centrala exekutivkommitté ett program för att *kämpa om makten, krossa den borgerliga statsapparaten, upprätta en arbetar- och bondedemokrati, expropriera bankerna och den tunga industrin*. Men än idag har inte partiet gjort den minsta ansats att föra ut detta program bland massorna. Kommunistpartiet å sin sida har helt och hållet vägrat att kämpa om makten. Anledningen? ”Situationen är inte revolutionär.”

Arbetarmilis? Beväpna arbetarna? Arbetarkontroll? En plan för nationaliseringar? Omöjligt. ”Situationen är inte revolutionär.” Vad kan vi då göra? Tillsammans med prästerskapet lägga fram kraftfulla inlagor, tävla med radikalsocialisterna i tom vältalighet och vänta? Hur länge? Tills situationen blir revolutionär av sig själv. Kommunistiska internationalens lärda doktorer har en termometer som de sätter under tungan på fru Historia, och med hjälp av den kan de ofelbart mäta den revolutionära temperaturen. Men ingen får se deras termometer.

Vi hävdar att Kominterns diagnos är helt fel. Situationen är revolutionär, så revolutionär den kan bli *med tanke på arbetarpartiernas icke revolutionära politik*. Mer exakt är situationen förrevolutionär. För att situationen ska bli helt mogen krävs en omedelbar, kraftfull och oförtruten mobilisering av massorna under parollen att ta makten i socialismens namn. Det är det enda sättet att omvandla den förrevolutionära situationen till en revolutionär. Men om vi fortsätter att göra på stället marsch, så kommer den förrevolutionära situationen oundvikligen att övergå i en kontrarevolution, som kommer att leda till fascismens seger.

Allt högtravande tal om en ”icke revolutionär situation” kan bara kuva arbetarnas sinnen, förlama deras vilja och överlämna dem till klassfienden. Under täckmantel av sådana fraser tar konservatismen, slöheten, dumheten och fegheten ledningen över proletariatet, och precis som i Tyskland läggs grunden till en katastrof.

På de följande sidorna kommer vi bolsjevik-leninister att underkasta Kommunistiska internationalens analyser och förutsägelser en detaljerad och marxistisk kritik. Tidvis kommer vi att beröra olika socialistledares synpunkter, i den utsträckning det behövs för vårt grundläggande syfte, nämligen att visa att det franska kommunistpartiets centralkommitté för en i grunden felaktig politik. Mot stalinisternas skrik och förolämpningar ställer vi fakta och argument.

Vi kommer givetvis inte att nöja oss med negativ kritik. Vi kommer att ställa Marx' och Lenins kreativa teorier och metoder mot de felaktiga synpunkterna och parollerna.

Vi ber läsaren att vara uppmärksam. Det handlar i ordets mest omedelbara mening om de franska arbetarnas liv. Ingen klassmedveten arbetare har rätt att vara passiv när han ställs inför dessa frågor. Klassens öde beror på hur de löses.

Hur en revolutionär situation uppstår

Den första och viktigaste förutsättningen för en revolutionär situation är att det sker en intensiv skärpning av motsättningen mellan produktivkrafterna och egendomsförhållandena. *Nationen upphör att gå framåt*. När den ekonomiska utvecklingen upphör, och än mer när den går tillbaka, så

är det ett tecken på att det kapitalistiska systemet definitivt har spelat ut sin roll och måste lämna plats för ett socialistiskt system.

Den nuvarande krisen omfattar alla länder och har slungat ekonomin tiotals år tillbaka, och har drivit det borgerliga systemet till vansinnigheter. Vid kapitalismens födelse var det okunniga och svältande arbetare som slog sönder maskinerna, men idag är det kapitalisterna själva som förstör maskiner och fabriker. Ett upprätthållande av det privata ägandet av produktionsmedlen hotar att leda mänskligheten in i förfall och barbari.

Ekonomin är samhällets grund. Denna grund är i dubbel mening mogen för socialismen: den moderna teknologin har nått en punkt där den kan garantera nationen och hela mänskligheten en hög levnadsstandard, men det kapitalistiska ägandet har överlevt sig själv och dömer massorna till allt större fattigdom och lidande.

De grundläggande förutsättningarna för socialismen – det vill säga de ekonomiska förutsättningarna – har redan existerat sedan en tid. Men kapitalismen kommer inte att försvinna *automatiskt*. Bara arbetarklassen kan befria produktivkrafterna ur utsugarnas strupgrepp. Historien ställer oss inför denna uppgift. Om proletariatet av en eller annan anledning inte lyckas driva bort borgarklassen, om det till exempel förlamas av sina egna partier och fackföreningar, så kommer ekonomin och civilisationen att fortsätta att förfalla, olyckorna kommer att hopa sig, massornas kommer att gripas av förtvivlan och förnedring, och den skröpliga, förfallna och ruttna kapitalismen kommer att strypa massorna ännu mer och slunga ut dem i ett nytt krig.

Den socialistiska revolutionen är den enda utvägen.

Först försökte Kominterns presidium förklara att 1929 års kris var kapitalismens sista kris. Två år senare förkunnade Stalin att den nuvarande krisen, ”om man förstod den rätt”, ännu inte var den sista. Även det socialistiska lägret försöker göra samma profetior: ”Är det den sista krisen eller inte?”

”Det är oförsiktigt”, skrev Blum i *Le Populaire* 23 februari, ”att säga att den nuvarande krisen är kapitalismens sista krampryckningar, den sista dödskampen före dödsångest och förfall.” Grumbach uttryckte samma synpunkter i Mulhouse 26 februari: ”En del säger att denna kris är övergående, andra ser den som kapitalismens sista kris. Vi vågar inte ta slutgiltig ställning ännu.”

Detta sätt att ställa frågan innehåller två kardinalfel: för det första blandar man samma kapitalismens *cykliska kriser* med *hela det kapitalistiska systemets historiska kris*. För det andra antar man att en kris *av sig själv* kan vara den ”sista” krisen, oberoende av klassernas medvetna handlingar.

Medan industrikapitalet dominerade, under den fria konkurrensens tidsålder, överträffades de cykliska kriserna vida av uppsvingen, de senare var ”regel”, de förra ”undantag”. Kapitalismen i sin helhet gick framåt. Efter kriget, i och med monopol- och finanskapitalets dominans, har kriserna överträffat uppsvingen. Vi kan säga att kriserna har blivit ”regel” och uppsvingen ”undantag”. Den ekonomiska utvecklingen i sin helhet har gått nedåt och inte uppåt.

Men de cykliska svängningarna är oundvikliga, och kapitalismens nedgång medför att de kommer att fortsätta så länge kapitalismen existerar. Och kapitalismen kommer att fortleva tills den proletära revolutionen har genomförts. Det är det enda riktiga svaret på frågan: ”Är detta kapitalismens sista kris?”

Framförallt måste de revolutionära arbetarna inse att marxismen, som är den proletära revolutionens enda vetenskapliga teori, inte har någonting gemensamt med fatalistiska förhoppningar om en ”sista” kris. Till själva sitt väsen är marxismen en samling anvisningar till revolutionär handling. Marxismen förbiser inte att det existerar vilja och mod, utan hjälper dem snarare att finna den rätta vägen.

Ingen kris kan av sig själv bli ödesdiger för kapitalismen. Affärscykelns svängningar ger bara upphov till situationer där det är lättare eller svårare för proletariatet att störta kapitalismen.

Övergången från det borgerliga till det socialistiska samhället kräver aktivitet från levande människor som skapar sin egen historia. De skapar inte historia av en slump, eller en nyck, utan under inflytande från objektiva bestämda orsaker. Men deras handlingar, initiativ, djärvhet, hängivenhet, liksom deras dumhet och feighet, är nödvändiga länkar i den historiska utvecklingens kedja.

Kapitalismens kriser är inte numrerade, och det är inte heller angivet på förhand vilken av dem som kommer att bli den "sista". Men hela vår epok och framförallt den nuvarande krisen säger enträget till proletariatet: "Tag makten!" Om arbetarklassens parti trots de gynnsamma förutsättningarna inte klarar att leda proletariatet till att ta över makten, då kommer med nödvändighet samhällslivet att fortsätta på kapitalistisk grund fram till nästa kris, till ett nytt krig, kanske till den europeiska civilisationens fullständiga sammanbrott.

Det imperialistiska kriget 1914-18 var också en "kris" i kapitalismens utveckling, och förvisso den värsta tänkbara kris. Ingenstans stod det skrivet att kriget skulle bli kapitalismens sista *blodiga* dårskap. Erfarenheterna från Ryssland visade att kriget *kunde* ha blivit slutet för kapitalismen. I Tyskland och Österrike berodde det borgerliga samhällets öde 1918 helt och hållet på socialdemokratien, och den visade sig vara kapitalismens tjänarinna. Vid krigsslutet kunde proletariatet i Italien och Frankrike ha gripit makten, men hade inget revolutionärt parti som ledde dem. Om, med andra ord, Andra internationalen inte hade förrått socialismens sak till den borgerliga patriotismen under kriget, så kunde Europas och mänsklighetens historia idag ha varit en helt annan. Det förgångna är förvisso oåterkalleligt. Men man kan och bör lära av det förgångna.

Fascismens utveckling är ett ovedersägligt bevis på det faktum att arbetarklassen tragiskt nog har varit alltför sen att fullfölja den uppgift som den för länge sedan har tilldelats av kapitalismens nedgång.

Frasen "detta är ännu inte den 'sista' krisen" har en enda innebörd: trots lärdomarna från kriget och efterkrigsperiodens uppror så klarar arbetarpartierna fortfarande inte av att förbereda varken sig själva eller proletariatet för maktövertagandet. Än värre, ledarna för dessa partier förstår fortfarande inte den uppgift de står inför – de förkastar den för sig själva, sitt parti och sin klass och överlämnar den till "den historiska utvecklingen". Deras fatalism är ett förräderi mot marxismens teori och rättfärdigar deras politiska förräderi mot proletariatet, det vill säga att förbereda en ny kapitulation inför ett nytt "sista" krig.

* * * *

Socialdemokratins fatalism är ett arv från förkrigsperioden, då kapitalismen framskred nästan utan avbrott, antalet arbetare ökade, och antalet partimedlemmar, röster i val och parlamentsrepresentanter hela tiden ökade. Denna automatiska ökning gav efterhand upphov till den reformistiska illusionen att det räckte att fortsätta längs den gamla vägen (propaganda, val, organisera) så skulle segern komma av sig själv.

Otvivelaktigt störde kriget denna automatiska utveckling. Men kriget var ett "exceptionellt" fenomen. Tack vare Genève skulle det inte bli fler krig, allt skulle återgå till det gamla och den automatiska utvecklingen skulle återuppstå.

I ljuset av detta betyder orden "detta är ännu inte den 'sista' krisen": "Om fem, tio eller tjugo år kommer vi att ha fler röster, fler representanter, och låt oss hoppas att vi då kommer att ta makten." (Se Paul Faures artiklar och föreläsningar.) Denna optimistiska fatalism verkade övertygande under ett kvarts sekel, men låter idag som en röst från graven. Teorin att proletariatet, när det går mot den kommande krisen, oundvikligen kommer att bli starkare än idag är i grunden felaktig. Proletariatet kommer inte att stärkas och växa under kapitalismens oundvikliga nedgång, utan kommer tvärtom att falla sönder och utöka armén av arbetslösa och trasproletärer. Samtidigt kommer småbourgeoisin att deklasseras och sjunka ner i förtvivlan. Att förlora tid stärker framtidsutsikterna för fascismen, och inte den proletära revolutionen.

Det är värt att notera att den in i märgen byråkratiserade Komintern har ersatt teorin om revolutionära aktioner med den fatalistiska religionen. Det går inte att kämpa eftersom "situationen inte är revolutionär". Men en revolutionär situation faller inte från himlen. Den uppstår under klasskampen. Den viktigaste *politiska* faktorn för att utveckla en revolutionär situation är arbetarklassens parti. Om partiet vänder ryggen åt sin revolutionära uppgift, vaggas arbetarna till sömns och lurar dem att leka med petitioner och förbrödra sig med radikalsocialisterna, så kommer det att uppstå en kontrarevolutionär och inte revolutionär situation.

Kapitalismens nedgång är, tillsammans med produktivkrafternas utomordentligt höga nivå, en ekonomisk förutsättning för den socialistiska revolutionen. På denna grund äger *klasskampen* rum. En *revolutionär situation* utvecklas och mognar under klassernas levande kamp.

Hur bedömer det moderna samhällets herre, storbourgeoisin, den nuvarande situationen? Och vad gör den? 6 februari 1934 var bara oväntad för arbetarklassens och småbourgeoisins organisationer. Finanskapitalets ledande kretsar hade förberett komplotten under lång tid, och tänkte med våld byta ut parlamentarismen med bonapartism ("personligt" styre). Med andra ord ansåg bankerna, trusterna, generalstaben och den kapitalistiska pressen att faran för revolution var så stor att den snabbt förberedde sig för det med en "liten" statskupp.

Det går att dra två viktiga slutsatser av detta: 1) i början av 1934 trodde kapitalisterna att situationen var revolutionär, och 2) de nöjde sig inte med att passivt avvakta händelsernas gång för att i sista minuten ta till "lagliga" försvarsåtgärder. Istället tog de själva initiativet genom att skicka ut sina band på gatorna. Storbourgeoisin lärde arbetarna en ovärderlig läxa i klasskrigets strategi.

L'Humanité vidhåller att "enhetsfronten" drev Doumergue från makten. Det är minst sagt tomma ord. Tvärtom är det så att finanskapitalet ansåg det möjligt och lämpligt att ersätta Doumergue med Flandin just därför att enhetsfronten ännu inte, som erfarenheterna visade borgarklassen, innebar en omedelbar revolutionär fara. "Eftersom Kominterns fantastiska ledare trots situationen i Frankrike ändå inte förberedde sig för strid utan darrade av skräck, då betyder det att vi kan vänta ett tag innan vi använder fascismen. Det är ingen vits att forcera händelseförloppet och alltför tidigt misskreditera radikalsocialisterna, eftersom vi fortfarande kan ha nytta av dem." Så talade situationens verkliga herrar. De behöll den nationella enhetsregeringen och dess bonapartistiska lagar, men lät Doumergue somna om. Alltså justerade borgarklassens ledare sin första analys en aning och insåg att situationen inte så mycket var revolutionär som förrevolutionär.

En andra ovärderlig läxa i klasstrategi! Den visar att till och med finanskapitalet, som har tillgång till samhällsmaskineriets alla hävarmar, inte omedelbart kan värdera den politiska situationens hela verklighet på ett ofelbart sätt. De inleder kampen och under stridens gång korrigerar det sin analys på grundval av de erfarenheter som man uppnår under kampen, och gör analysen mer exakt. Det är allmänt sett det enda sättet att orientera sig rätt och på samma gång aktivt.

Och Kommunistiska internationalens ledare? I Moskva, långt från den franska arbetarklassen, använde några få dåligt informerade byråkrater – de flesta av dem kan inte ens läsa franska – sin termometer för att ställa en ofelbar diagnos: "Situationen är inte revolutionär." Det franska kommunistpartiet tvingades stänga sina ögon och öron och upprepa denna tomma fras. Kommunistiska internationalens väg är den kortaste vägen till avgrunden!

* * * *

Radikalsocialistiska partiet är det av storbourgeoisins verktyg som är bäst anpassat till småbourgeoisins traditioner och fördomar. Ändå böjde sig radikalsocialisternas mest ansvarsfulla ledare ödmjukt för finanskapitalets piska vid statskuppen 6 februari, trots att den i första hand riktade sig mot dem. De insåg att klasskampens utveckling hotade "nationens", det vill säga borgarklassens, grundläggande intressen, och kände sig tvungna att offra partiets parlamentariska intressen. Att det mäktigaste parlamentariska partiet kapitulerar för fascisternas gevär och knivar är ett uttryck för att landets politiska jämvikt är rubbad. Och det är detsamma som att säga att

situationen är revolutionär, eller mer exakt förrevolutionär.¹

Utvecklingen bland småbourgeoisins massor är oerhört viktig för att förstå den politiska situationen. Den politiska krisen i landet utgörs framförallt av att de småborgerliga massorna fullständigt har tappat förtroendet för sina traditionella partier och ledare. *Småbourgeoisins missnöje, nervositet och instabilitet* är oerhört viktiga tecken på en förrevolutionär situation. Likt en man med hög feber som kastar sig från sida till sida, kan den febriga småbourgeoisin gå åt höger eller vänster. Beroende på vilken sida miljonernas franska bönder, hantverkare, småköpmän och lägre tjänstemän väljer kommer det under den kommande perioden att avgöras huruvida den nuvarande förrevolutionära situationen kommer att utvecklas till en revolutionär eller kontrarevolutionär situation.

Om den ekonomiska krisen skulle lindras, så skulle det – om än inte under lång tid – kunna bromsa, men inte stoppa småbourgeoisins övergång till vänster eller höger. Men om krisen å andra sidan förvärras, så kommer sammanbrottet för radikalsocialismen och de parlamentariska grupperingarna kring den att fortsätta med fördubblad hastighet.

Vi ska inte tro att fascismen måste bli ett starkt parlamentariskt parti innan den kan ta makten. Så var fallet i Tyskland men inte i Italien. För att fascismen ska lyckas måste inte småbourgeoisin *på förhand* bryta med de gamla ”demokratiska” partierna. Det räcker att småbourgeoisin har tappat förtroendet för dessa partier och oroligt letar efter nya vägar.

I brist på ett nytt politiskt parti som har lyckats vinna förtroende hos bönderna och städernas medelklasser, är det fortfarande möjligt att småbourgeoisin vid nästa kommunalval kommer att ge många röster till radikalerna och liknande grupperingar. Och ändå kan det med hjälp av storbourgeoisin ske en fascistisk militärkupp bara några månader efter valen, och genom sin inverkan kan den få stöd från de mest desperata skikten inom småbourgeoisin.

Därför vore det ett allvarligt misstag att låta sig lugnas av tanken att den fascistiska faran ännu inte brett ut sig på landsbygden och i byarna. När småbourgeoisin väl har brutit med de gamla partiernas officiella parlamentariska politik kan den omedelbart stödja en militär statskupp, i den stund finanskapitalet behöver den för sin säkerhet. Ett sådant handlingsätt passar med Frankrikes traditioner och temperament.²

Valutgången har naturligtvis en symptomatisk betydelse. Men att *bara* lita till detta tecken skulle vara att falla offer för parlamentarisk kretinism.³ Vi sysslar med mycket mer djupgående processer som en vacker dag kommer att överrumpla våra vänner parlamentarikerna. Precis som med andra frågor, löser man inte denna fråga med enkel matematik, utan med kampens dynamik. Storbourgeoisin registrerar inte passivt medelklassernas utveckling, utan förbereder istället tentakler av stål, och i det rätta ögonblicket kommer den med dessa att gripa de plågade och förtvivlade massorna.

* * * *

Det marxistiska tänkandet är *dialektiskt*. Det bedömer alla fenomen i deras utveckling, under deras övergång från ett tillstånd till ett annat. Den konservativa småbourgeoisins tänkande är *metafysiskt*.

¹ Det är typiskt för den skrämde, småborgerliga arbetarbyråkratin, i synnerhet stalinisterna, att den gick i förbund med radikalsocialisterna ”för att kämpa mot fascismen” först efter det att radikalerna hade visat sig helt oförmögna att kämpa mot fascismen. Det ur proletariats historiska intressen kriminella parlamentariska blocket med radikalerna hade åtminstone ett visst praktiskt värde på parlamentarismens begränsade område. Det utomparlamentariska förbundet med radikalerna är inte bara kriminellt, det är också idiotiskt. – Trotskijs anmärkning.

² Låt oss i förbigående påpeka att marxismen inte på något sätt bortser från faktorer som traditioner och nationellt temperament. Den grundläggande riktningen på historiens utveckling bestäms givetvis av klasskampens gång. Men *formen* för denna utveckling, dess *rytm* etc, kan variera avsevärt under påverkan från temperament och nationella traditioner, som i sig själva formats under inflytande från klasskampens gång. – Trotskijs anmärkning.

³ Parlamentarisk kretinism – en obotlig sjukdom, en sjukdom ”som genomtränger sitt olyckliga offer med den högtidliga övertygelsen att hela världen, dess historia och framtid, styrs och bestäms av en majoritet av röster i den speciella representativa församling som räknar dem som sina medlemmar.” (Engels, "[Revolution och kontrarevolution i Tyskland](#)".)

Deras uppfattningar är fixerade och rigida, och anser att det finns oöverstigliga klyftor mellan olika fenomen. Att ställa en revolutionär situation i absolut motsättning till en icke revolutionär är ett klassiskt exempel på metafysiskt tänkande, enligt axiomet: det som är det är, det som inte är är inte, och allt annat är djävulens verk.

Under historiens gång finner vi stabila situationer som är helt och hållet icke revolutionära. Vi finner likaså situationer som är uppenbart revolutionära. Dessutom finns det kontrarevolutionära situationer (vi får inte glömma dem!). Men ett av de mest slående dragen under vår epok, den kapitalistiska nedgångens epok, är *mellanformer* och *övergående*: situationer mellan den icke revolutionära och den förrevolutionära och revolutionära eller... kontrarevolutionära. Ur den politiska strategins synvinkel är det just dessa övergångsstadier som är av avgörande betydelse.

Vad skulle vi tycka om en konstnär som bara kunde skilja mellan spektrats två ytterlighetsfärger? Att han inte hade något färgsinne eller var färgblind, och att han borde sluta måla. Vad ska vi tycka om en politisk strateg som bara kan skilja mellan två stadier: "revolutionärt" och "icke revolutionärt"? Att han inte är marxist utan stalinist, och att han skulle kunna bli en god funktionär men aldrig proletär ledare.

En revolutionär situation utvecklas ur en ömsesidig samverkan mellan objektiva och subjektiva faktorer. Om proletariatet inte i tid lyckas analysera tendenserna i en förrevolutionär situation, så kommer det oundvikligen att uppstå en kontrarevolutionär situation. *Nu står det franska proletariatet inför denna fara.* Enhetsfrontens kortsiktiga, passiva och opportunistiska politik – framförallt stalinisternas, som har blivit enhetsfrontens högerflygel – är *den proletära revolutionens viktigaste hinder i Frankrike.*

Dagskraven och kampen om makten

Kommunistpartiets centralkommitté förkastar kampen för att nationalisera produktionsmedlen, eftersom det är ett krav som inte är förenligt med den borgerliga staten. Men centralkommittén förkastar också kampen om makten och skapandet av en arbetarstat. *Mot* dessa uppgifter ställer den ett program av "dagskrav".

Faktum är att enhetsfronten för närvarande inte har något program alls. Samtidigt har kommunistpartiets egna erfarenheter av att kämpa för "dagskrav" varit mycket olyckliga. Alla tal, artiklar och resolutioner om att man behöver bekämpa kapitalismen med strejker har fram till nu inte resulterat i någonting, eller nästan ingenting. Trots den mer och mer akuta situationen i landet befinner sig arbetarklassen i ett tillstånd av *farlig stagnation.*

Kommunistpartiet anklagar alla utom sig själv för att vara skyldiga till denna stagnation. Vi önskar inte rentvå någon. Våra uppfattningar är välkända. Men vi anser att just nu viktigaste *hindret* för att utveckla den revolutionära kampen är detta nästan maniska program av "dagskrav", som står i motsättning till hela situationen. Vi tänker nu kasta lite ljus över centralkommitténs överväganden och argument. Inte för att de är varken allvarliga eller djupa: tvärtom, de är miserabla. Men det handlar om en fråga som det franska proletariatets öde beror på.

Den mest auktoritativa källan när det rör frågan om "dagskrav" är kommunistpartiets centralkommittés programmatiska resolution (se *l'Humanité* 24 februari 1934). Låt oss analysera detta dokument.

Utkastet till dagskrav görs i vaga allmänna termer: mot lönesänkningar, för utvidgade socialförsäkringar, för kollektivavtal, etc. Ingenting sägs om hur man under den nuvarande sociala krisens villkor kan och måste kämpa för dessa krav. Men varje arbetare vet att vanlig facklig kamp för kollektivavtal är utopisk med två miljoner helt eller delvis arbetslösa. För att under nuvarande förhållanden kunna tvinga kapitalisterna till viktiga eftergifter måste vi *knäcka deras vilja.* Det kan man bara göra med hjälp av en revolutionär offensiv. Men en revolutionär offensiv som ställer en klass mot en annan kan inte utvecklas enbart med hjälp av paroller om delvisa ekonomiska krav.

Det är en ond cirkel. Det är den främsta anledningen till enhetsfrontens stagnation.

Under den nedåtgående kapitalismens epok har den allmänna marxistiska tesen att ”sociala reformer bara är biprodukter till den revolutionära kampen” en högst omedelbar och brännande betydelse. Kapitalisterna kan förmås att ge *något* till arbetarna först när de riskerar att förlora *allt*.

Men i jämförelse med massornas misär och den samhälleliga krisens djup är även de största ”eftergifter” som dagens kapitalism – som själv befinner sig i en återvändsgränd – förmår helt betydelselösa. Därför måste det mest omedelbara av alla krav vara att *expropriera kapitalisterna och nationalisera (förstatliga) produktionsmedlen*. Men är inte detta krav omöjligt att genomföra under borgarklassens styre? Just det! Därför måste vi gripa makten.

I förbigående erkänner centralkommitténs resolution att ”proletariatet fortfarande inte har lyckats organisera och vidga motståndet mot kapitalismens offensiv”. Men resolutionen stannar inte upp för att begrunda varför den defensiva kampen, trots kommunistpartiets och CGTU:s⁴ ansträngningar, har skördat helt obetydliga framgångar. Miljontals arbetare och löntagare deltog i generalstrejken 12 februari, trots att den inte ställde några ”dagskrav”. Men hittills har bara en bråkdel av detta antal deltagit i försvaret mot kapitalismens offensiv. Får inte detta förvånande tydliga faktum kommunistpartiets ”ledare” att dra några slutsatser? Hur kan det komma sig att miljontals arbetare vågade vara med i en generalstrejk, i våldsamma demonstrationer på gatorna, i strider med de fascistiska banden, men vägrar delta i rent ekonomiska strejker?

”Vi måste förstå”, säger resolutionen, ”de känslor som upprör arbetarna som vill skrida till handling.” Vi måste förstå... men tyvärr förstår inte resolutionsförfattarna någonting själva. Alla som går på arbetarmöten vet lika väl som vi att allmänt prat om dagskrav möts med fullständig likgiltighet av publiken. Å andra sidan får klara och exakta revolutionära paroller ett positivt mottagande. Dessa massornas olika reaktioner betecknar klart och tydligt den politiska situationen i landet.

Massorna förstår eller känner att delvisa ekonomiska konflikter under de villkor av kris och arbetslöshet som råder, kräver oerhörda offer som inte kommer att uppvägas av de resultat som kan uppnås. Massorna väntar på och kräver andra och mer effektiva metoder. Herrar strateger, lär av massorna: de vägleds av en säker revolutionär instinkt.

På grundval av citat från Lenin som de inte förstått, upprepar stalinisterna: ”Strejkkamp är möjlig även i tider av kris.” De inser inte att det finns olika kriser. Under kapitalismens uppåtgående epok såg både industriägare och ägare fram mot nästa uppgångsperiod även under en akut kris. *Men den nuvarande krisen är regel och inte undantag*. På rent *ekonomisk* nivå drivs arbetarklassen på en oordnad reträtt av krisens oerhörda tryck. Å andra sidan innebär kapitalismens kraftfulla nedgång att proletariatet pressas ut på vägen mot revolutionär masskamp för den *politiska* makten. Men kommunistpartiets ledning försöker av alla krafter blockera denna väg. I stalinisternas händer blir följaktligen programmet av ”dagskrav” ett verktyg för att desorientera och splittra proletariatet. Men *en politisk offensiv* (kamp om makten) med hjälp av en aktiv försvarsarmé (milisen) skulle omedelbart ändra styrkeförhållandena mellan klasserna, och skulle *även för de mest efterblivna delarna av arbetarklassen* samtidigt öppna möjligheter för en segerrik *ekonomisk kamp*.

Som vi vet har även en kapitalism i dödskamp sina upp- och nedgångar, men dessa cyklar är nedåtgående och sjuka. Bara en proletär revolution kan göra slut på det *kapitalistiska systemets* kris. De *cykliska* kriserna kommer oundvikligen att avlösas av en ny och kort uppgång, om inte krig eller revolution ingriper.

I händelse av en uppgång i affärscykeln kommer strejkkampen utan tvivel att få större möjligheter. Det är därför vi, utan att kapitulera för Jouhauxskolans metereologer, noggrant måste följa rörelserna inom handeln och industrin, i synnerhet förändringar av anställningsgraden, och hela tiden hjälpa arbetarna att i rätt ögonblick sätta tryck på kapitalisterna. Men även i händelse av en

⁴ *Confederation General de Travallieurs Unifié*, stalinistisk fackförening som 1935 gick samman med den mycket större CGT.

omfattande strejkkamp vore det kriminellt att begränsa den till delvisa ekonomiska krav. Uppgången i affärscykeln kan varken bli betydande eller långvarig, eftersom det nu handlar om upp- och nedgångar hos en kapitalism som är obotligt sjuk. Den kris som följer på en kort uppgång kommer att vara ännu mer ödeläggande än den nuvarande. Alla grundläggande problem kommer att återuppstå med fördubblad styrka och skärpa. Om vi förlorar tid kommer fascismens tillväxt att visa sig omöjlig att motstå.

Men idag är en ekonomisk uppgång endast en hypotes. Verkligheten utgörs av fördjupad kris, tvåårig militärtjänstgöring, tyska rustningar, krigsfara.

Denna verklighet måste vara vår utgångspunkt.

* * * *

Den sista tesen i centralkommitténs programmatiska resolution kröner på ett värdigt sätt hela verket. Låt oss citera ordagrant: ”Alltmedan kommunisterna dagligen kämpar för att befria de arbetande massorna från den misär som den kapitalistiska regimen påtvingar dem, så *poängterar* de att den slutgiltiga befrielsen bara kan uppnås genom att avskaffa den kapitalistiska regimen och upprätta proletariats diktatur.” I socialdemokratins gryning för ett halvsekel sedan eller mer hade inte detta låtit så illa. Vid den tiden ledde, inte utan framgång, socialdemokratin arbetarnas krav för dagskrav och enskilda reformer, för vad de kallade ”miniprogrammet”, samtidigt som de hela tiden ”poängterade” att proletariats *slutgiltiga* befrielse bara kunde uppnås med hjälp av en revolution. Vid den tiden såg man socialismens ”slutmål” i ett dimmigt fjärran. Denna uppfattning var helt föråldrad redan i början av kriget, men nu har kommunistpartiets centralkommitté helt oväntat överfört den till vår epok, och de upprepar den ord för ord, ner till sista kommatecknet. Och dessa personer åberopar Marx och Lenin!

Den marxistiskt politiska tesen måste vara: ”Alltmedan kommunisterna (eller socialisterna) ständigt förklarar för massorna att den ruttnande kapitalismen varken kan förbättra deras situation, eller ens bibehålla deras vanliga misär, alltmedan de inför massorna öppet ställer den socialistiska revolutionens uppgifter som en omedelbar uppgift idag, alltmedan de mobiliserar arbetarna för att erövra makten, alltmedan de med arbetarmilisen försvarar arbetarorganisationerna – så kommer de samtidigt inte att missa något tillfälle att snappa åt sig den ena eller andra delvisa eftergiften från fienden, eller åtminstone förhindra att arbetarnas levnadsstandard försämras ytterligare.”

Jämför noga denna mening med de tidigare citerade raderna ur centralkommitténs resolution. Vi hoppas att skillnaden är uppenbar. I ena fallet *stalinism*, i det andra *leninism*. Mellan dem finns en avgrund.

Högre löner, kollektivatal, mot inflation... Men vad med arbetslösheten? Även här kommer centralkommitténs resolution till vår hjälp. Låt oss citera:

”De [kommunisterna] kräver allmänna arbeten. För detta ändamål har de utarbetat specifika förslag som anpassats till varje lokal och regional situation, och de har föreskrivit medlen för att finansiera dem (kapitalbeskattning, regeringslån, etc...).”

Är det inte märkligt? Detta kvacksalvarrecept är nästan ordagrant kopierat från Jouhau: stalinisterna förkastar de progressiva kraven i hans ”plan”, men antar de mest fantastiska och utopiska delarna.

Krisen har förklamat eller halvt förklamat samhällets viktigaste produktivkrafter. Arbetarna står likgiltiga inför de maskiner de har skapat. Vår frälsare centralkommittén föreslår: vi ska skapa en annan kapitalism utanför den verkliga kapitalistiska ekonomin, vid sidan av den, på grundval av ”allmänna arbeten”.

Låt ingen säga att det handlar om tillfälliga åtgärder: den nuvarande arbetslösheten är inte tillfällig, det rör sig inte bara om cyklisk arbetslöshet, utan en strukturell arbetslöshet, det mest dödliga tecknet på kapitalismens nedgång. För att undanröja den föreslår centralkommittén att det skapas ett

system av allmänna arbeten som anpassas till varje region i landet, med hjälp av ett särskilt finansieringssystem vid sidan av kapitalismens oordnade finanser. Kommunistpartiets centralkommitté föreslår helt enkelt att kapitalismen byter hemvist. Och denna ”plan” ställs mot kampen om makten och ett program av nationaliseringar! *Det finns inga värre opportunister än skrämde äventyrare.*

Resolutionen säger inte ett ord om hur man ska få till stånd allmänna arbeten, kapitalbeskattning, regeringslån, etc. Utan tvivel ska det komma till stånd med hjälp av... petitioner. Det är den lämpligaste och mest effektiva handlingsmetoden. Varken kris, fascism eller militarism kan kämpa mot petitioner. Dessutom kommer de att återuppliva pappersindustrin och på så sätt minska arbetslösheten. Låt oss anmärka: att organisera petitioner är enligt Thorez' och companys plan en grundläggande del i systemet av allmänna arbeten.

Vilka driver dessa personer med? Sig själva eller arbetarklassen?

”Det är förvånande att proletariatet efter ett sekels klasskamp står ut med sådana umbäranden och en sådan terror.” Ständigt får vi höra dessa högfärdiga ord från socialister och kommunister i sina studiekammare. Är inte motståndet tillräckligt? De lägger skulden på arbetarklassen. Som om partierna och fackföreningarna var skilda från proletariatet och inte var dess kamporgan! Just på grund av att proletariatet efter sin mer än hundraåriga kamp har skapat fackliga och politiska organisationer är det svårt och nästan omöjligt att kämpa mot kapitalismen *utan dem* och *mot dem*. Det som byggdes som en viktig språngbräda har blivit en död vikt, en broms.

Hela situationen fyller arbetarna med tanken att det krävs revolutionära handlingar för att förändra existensvillkoren. Men just på grund av att det handlar om defensiv kamp, som måste omfatta miljontals människor, så ligger initiativet naturligtvis hos de *ledande organisationerna*, hos arbetarpartierna, hos enhetsfronten. De måste lägga fram ett klart program, paroller, mobilisering till kamp. För att kunna resa massorna måste partierna först resa sig själva och inleda en revolutionär kampanj över hela landet. Men de ledande organisationerna, inklusive kommunistpartiet, saknar modet till det. Kommunistpartiet vältrar över sina uppgifter och ansvar på massorna. Det vill att miljontals människor utan ett revolutionärt ledarskap ska inlåta sig på isolerad kamp för delkrav, och visa de skeptiska byråkraterna att de är beredda att kämpa. Kanske kommer de stora cheferna då att samtycka till att beordra en offensiv. Istället för att *leda* massorna *undersöker* den byråkratiska centralkommittén dem och underkänner dem, och rättfärdigar på så sätt sin egen opportunism och feghet.

Under perioden av relativ ekonomisk och politisk stabilitet i Frankrike (1929-33) förkunnade kommunistpartiet den ”tredje perioden”, och de var inte nöjda med mindre än att gatorna erövrades på barriaderna. Nu, i en period av ekonomisk, social och politisk kris, är samma centralkommitté nöjd med ett blygsamt program av ”dagskrav”. Denna absurda motsättning är resultatet av flera faktorer: rädsla för tidigare misstag, oförmåga att förstå massorna, en byråkratisk vana att ställa proletariatet inför en blåkopia – och slutligen intellektuell anarki, som har orsakats av ett oändligt antal sicksackmanövrar, förfalskningar, lögner och förtryck.

Utän tvivel är det Bela Kun som är huvudförfattare det nya programmet. Han är Kominterns nuvarande ”ledare” och går för varje dag allt längre från äventyrspolitik till opportunism. Efter att han hade läst hos Lenin att bolsjevikerna *under vissa förhållanden* var för strejker medan mensjevikerna var mot dem, så baserade Bela Kun genast sin ”realistiska” politik på denna upptäckt. Olyckligtvis hade han inte öppnat Lenin... på rätt sida.

Under vissa perioder spelade faktiskt rent ekonomiska strejker en enorm roll i det ryska proletariats revolutionära rörelse. Men vid den tiden höll inte den ryska kapitalismen på att ruttna, utan den växte och gick snabbt framåt. Det ryska proletariatet var en ung klass, och för dem var strejkerna den första formen av uppvaknande och aktivitet. Och varje gång sammanföll den utbredda strejkrörelsen med en uppgång i affärscykeln.

Inget av dessa villkor existerar i Frankrike. Proletariatet har gått igenom en mäktig revolutionär skola av facklig och parlamentarisk kamp, och har hela det både positiva och negativa arvet från en rik historia. Utifrån detta kan man knappast förvänta sig en spontan strejkvåg i Frankrike ens under en uppgång i affärscykeln, än mindre med tanke på att de återkommande kriserna förvärrar den nedåtgående kapitalismens misär.

Den andra sidan av frågan är inte mindre viktig. När den första häftiga strejkvågen ägde rum i Ryssland var det bara en del av den ryska socialdemokratin som försökte begränsa strejkerna till delvisa ekonomiska krav, nämligen den grupp som kallades "ekonomister". Enligt deras uppfattning skulle man förkasta parollen "Ned med enväldet!" tills dess det uppstod en "revolutionär situation". Lenin betraktade "ekonomisterna" som ynkliga opportunisterna. Han visade att *en revolutionär situation måste förberedas aktivt*, till och med under en strejkrörelse.

Det är överhuvudtaget absurt att mekaniskt försöka överföra den ryska revolutionära rörelsens olika stadier och episoder till Frankrike. Men det är ännu mer absurt att göra det på Bela Kuns sätt, han som varken förstår Ryssland, Frankrike eller marxism. I Lenins skola måste vi lära oss *handlingens metod*, och inte försöka omvandla leninismen till citat och recept för varje skede i livet.

* * * *

Enligt stalinisternas uppfattning är alltså situationen i Frankrike inte revolutionär. Enligt denna analys är det inte lämpligt med revolutionära paroller, utan vi måste rikta all uppmärksamhet på ekonomiska strejker och delkrav. Det är deras program. Det är ett opportunistiskt och livlöst program, men ändå ett program.

Jämte det finns det dock ett annat program. Dagligen upprepar *l'Humanité* den tredubbla parollen: "Fred, bröd, frihet." *l'Humanité* förklarar att det var under denna paroll som bolsjevikerna segrade 1917. Just följer stalinisterna och upprepar samma tanke. Mycket bra. Men 1917 var situationen i Ryssland revolutionär. Hur kan då denna paroll, som säkrade segern för den proletära revolutionen, gå ihop med "dagskrav" i en icke revolutionär situation? Låt *l'Humanités* profeter förklara detta mysterium för oss vanliga dödliga.

Vi minns för vår del att bolsjevikerna stärkte sin tredubbla paroll med "dagskrav".

"För fred!" Under krigsförhållandena 1917 innebar det att kämpa mot samtliga patriotiska partier från monarkister till mensjeviker, att kräva offentliggörande av hemliga avtal, att på ett revolutionärt sätt mobilisera soldaterna mot generalstaben, att kämpa för förbrödning vid fronten. "För fred!" Det innebar att å ena sidan trotsa Österrikes och Tysklands militarism och å andra sidan de allierade. Med andra ord var bolsjevikernas paroll den mest oförvägna och revolutionära politiken i mänsklighetens historia.

Att 1935 "kämpa" för fred tillsammans med Herriot och de borgerliga "pacifisterna" (det vill säga de hycklande imperialisterna), innebär bara att upprätthålla *status quo*, vilket för tillfället passar den franska borgarklassen. Det innebär att söva arbetarna och demoralisera dem med illusioner om "nedrustning" och "non-aggressionspakter", och lögner om Nationernas förbund. Samtidigt som man från arbetarpartierna sida förbereder en ny kapitulation så fort den franska borgarklassen eller dess rivaler väljer att rubba *status quo*.

"För bröd!" För bolsjevikerna 1917 betydde det att *expropriera jorden och jordägarnas och spekulanternas spannmålslager, och införa arbetar- och bonderegeringens monopol över handeln med spannmål*. Vad är "För bröd!" för stalinisterna 1935? Bara en fras!

"För frihet!" Bolsjevikerna visade massorna att frihet bara var en illusion så länge borgarklassen hade makten över skolor, press och möteslokaler. "För frihet!" innebar att sovjeterna skulle gripa makten, jordägarna exproprieras och arbetarkontroll införas över produktionen.

"För frihet!" i allians med Herriot och gamla damer av båda könen i Förbundet för mänskliga rättigheter innebär att upprätthålla den halvbonapartistiska, halvparlamentariska regeringen, och kan

inte betyda något annat. För tillfället behöver borgarklassen både la Rocques band och Herriots "vänster"-rykte. Finanskapitalet är i full gång att beväpna fascisterna. Med hjälp av den maskerad som kallas "Folkfronten" återupprättar stalinisterna Herriots vänsterrykte. Till detta används oktoberrevolutionens paroller 1935!

Centralkommitténs resolution nämner som enda exempel på den nya sortens "realistiska" politik hur arbetslösa i Villejuif äter soppa från *Croix de Feu* och skriker: "Till skampålen med la Rocque!" Hur många som äter soppa och hur många som skriker får vi inte veta: stalinisterna tål inte siffror. Men det är inte det saken handlar om. Hur djupt har ett "revolutionärt" parti sjunkit när det i ett programmatiskt dokument inte kan komma på fler exempel på en proletär politik än vanmäktiga skrik från plågade och svältande arbetare, som tvingas leva på smulorna från fascisternas välgörenhet? Och dessa ledare varken skäms eller känner sig förödmjukade!

Marx citerade en gång Heines ord, när han talade om vissa av sina anhängare: "Jag har sått drakar, men skördat loppor." Tyvärr verkar Tredje internationalens grundare bli tvungen att upprepa samma ord... Men vår epok behöver inte loppor utan drakar.

Kampen mot fascismen och generalstrejken

Kommunistiska internationalens program från 1928, under Kominterns teoretiska nedgång, slår fast: "Imperialismen är... *den ruttnande, döende kapitalismen.*" Detta uttalande formulerades för länge sedan av Lenin, och är i sig själv obestridligt och av avgörande betydelse för proletariatets politik under vår epok. Men författarna till Kommunistiska internationalens program lyckas inte alls förstå tesen om kapitalismens *dödskamp* eller *förfall*, en tes som de antog på ett mekaniskt sätt. Denna bristande förståelse visar sig särskilt tydligt i den för oss mest brännande frågan, nämligen fascismen.

Kommunistiska internationalens program har följande att säga om detta ämne: "Vid sidan av socialdemokratin, som hjälper bourgeoisin att förtrycka arbetarklassen och insöva proletäerna, uppträder *fascismen.*" Kommunistiska internationalen lyckades inte förstå att det inte är fascismens uppgift att verka *vid sidan av* socialdemokratin, utan att krossa samtliga existerande arbetarorganisationer, inklusive de reformistiska. Med programmets egna ord är fascismens huvuduppgift "att förinta arbetarklassens revolutionära förtrupp, d. v. s. proletariatets kommunistiska skikt och dess ledande kader." Fascismen hotar alltså inte alls socialdemokratin och de reformistiska fackföreningarna. Tvärtom spelar socialdemokratin själv i allt högre grad en "fascistisk" roll. Fascismen fullbordar bara reformismens arbete genom att verka "*vid sidan av* socialdemokratin".

Vi citerar inte en artikel av Thorez eller Duclos eller någon annan som hela tiden motsäger sig själv, utan ur Kommunistiska internationalens viktigaste dokument, dess program. (Se del II, kapitel 3, "Kapitalismens kris och fascismen".) Vi har här framför oss alla de grundläggande delarna i teorin om *socialfascismen*. Kommunistiska internationalens ledare lyckades inte förstå att den förfallande kapitalismen inte kan acceptera ens den mest återhållsamma och underdåniga socialdemokrati, varken som ett parti vid makten eller ett parti i opposition. Det är fascismens uppgift att ta dess plats, inte "*vid sidan av* socialdemokratin", utan på dess benknötar. Just härur härstammar möjligheten för, behovet av och tvånget på en enhetsfront. Men Kommunistiska internationalens bedrövliga ledarskap försökte inte ens tillämpa enhetsfrontspolitiken annat under den period när den inte gick att påtvinga socialdemokratin. Så fort reformismens ställningar skakade och socialdemokratin började falla under slagen, förkastade Kommunistiska internationalen enhetsfronten. Dessa personer har den beklagliga vanan att bära överrock på sommaren och våga sig ut på vintern utan så mycket som ett fikonlöv på sig!

Trots det lärrika exemplet från Italien satte Kommunistiska internationalen Stalins aforism på sin fana: "Socialdemokratin och fascismen är inga motsatser, de är tvillingar." Häri ligger den huvudsakliga orsaken till det tyska proletariatets nederlag. Förvisso har Komintern gjort en kraftig sväng i frågan om enhetsfronten: fakta visade sig vara starkare än programmet. Men

Kommunistiska internationalen har varken dragit tillbaka eller ändrat sitt program. De har inte förklarat programmets grundläggande misstag för arbetarna. Kommunistiska internationalens ledare har tappat självförtroendet, men behåller *för alla eventualiteters skull* en reträttväg tillbaka till teorin om "socialfascismen". Därför har enhetsfrontspolitiken fått en principiös, diplomatisk och instabil karaktär.

Oförmågan att förstå innebörden i Lenins tes om "kapitalismens dödskamp" har givit det franska kommunistpartiets nuvarande politik en karaktär av ljudlig oförmåga kombinerad med reformistiska illusioner. Trots att fascismen är ett resultat av kapitalismens förfall har stalinisterna plötsligt blivit övertygade om att det går att göra slut på fascismen utan att röra det borgerliga samhällets grund.

6 mars skrev Thorez för hundra gången i *l'Humanité*:

"För att garantera fascismens *avgörande* nederlag föreslår vi än en gång Socialistpartiet gemensamma aktioner till försvar för dagskrav..."

Varje klassmedveten arbetare måste noga begrunda denna "programmatiska" fras. Som vi vet föds fascismen ur medelklassernas förtvivlan i kombination med storkapitalets terroristiska politik. "Dagskrav" är krav som inte överskrider kapitalismens ramar. Hur är det möjligt att "garantera fascismens avgörande(!) nederlag" utan att lämna den förfallande kapitalismens scen?

När Jouhaux säger att fascismens ska besegras genom att göra slut på krisen (vilket är lättare sagt än gjort!), så är han åtminstone trogen sig själv: som alltid bevakar han förhoppningen om kapitalismens pånyttfödelse och förnyring. Men i ord erkänner stalinisterna att kapitalismens successiva förfall är oundvikligt. Hur kan de då lova att göra den politiska överbyggnaden frisk genom att garantera fascismens avgörande nederlag, samtidigt som samhällets förfallande ekonomiska grundvalar lämnas orörda?

Tror de att storkapitalet är förmöget att efter behag vrida tillbaka historiens hjul, och än en gång slå in på eftergifternas och "reformernas" väg? Tror de att småbourgeoisin kan räddas från ökat fördärv, deklassering och förtvivlan med hjälp av "dagskrav"? Och hur ska de sammanjämka dessa fackliga och reformistiska illusioner med tesen om kapitalismens dödskamp?

Som vi har sett blir kommunistpartiets ståndpunkter på ett teoretiskt plan fullständigt absurda. Låt oss se hur dessa ståndpunkter framstår i ljuset från den verkliga kampen.

* * * *

28 februari uttryckte Thorez i följande ordalag samma centrala och felaktiga tankegång i kommunistpartiets politik:

"För att definitivt slå ner fascismen måste vi utan att darra på orden sätta stopp för kapitalismens ekonomiska offensiv mot de arbetande massornas levnadsstandard."

Varför ska det i så fall vara nödvändigt med en arbetarmilis? Vad finns det för behov av direkt kamp mot fascismen? Bara vi kämpar för att höja massornas levnadsstandard, så kommer fascismen som genom ett trollslag att försvinna.

Med denna inriktning förvrids hela perspektivet för den nära förestående kampen, och de verkliga förhållandena vänds upp och ner. Kapitalisterna tar inte till fascismen av en nyck utan av nödvändighet: de kan bara behålla den privata äganderätten till produktionsmedlen genom att gå på offensiv mot arbetarna, genom att öka förtrycket och sprida misär och förtvivlan. Eftersom de är rädda för arbetarnas oundvikliga motstånd, hetsar de på samma gång småbourgeoisin mot proletariatet och finansierar fascistband som ska krossa arbetarna. Samtidigt anklagar de arbetarna för att förlänga och förvärpa krisen. Om arbetarnas motstånd mot kapitalets offensiv skulle öka imorgon, om strejkerna skulle bli vanligare och mer betydande, så kommer, vad Thorez än säger, inte fascismen att försvinna utan tvärtom växa med tredubbel fart. Strejkrörelsens utvidgning skulle framtvunga en mobilisering av strejkbrytare. I den rörelsen skulle alla "patriotiska" banditer delta. Dagliga attacker på arbetare skulle sättas på dagordningen. Att blunda för det är att gå mot ett säkert

nederlag.

Vill ni ha sagt att vi inte ska göra motstånd?, kommer Thorez och hans kollegor att utropa. (Och sedan kommer de att lägga till de vanliga förolämpningarna, men det förbigår vi som vore de en gödselstack.) Nej, vi måste göra motstånd.

Vi är inte anhängare till den skola som tror att de bästa säkerhetsåtgärderna är tystnad, reträtt och kapitulation. ”Provocera inte fienden!” ”Försvara er inte!” ”Beväpna er inte!” ”Rulla över på rygg och spela döda!” Teoretikerna bakom denna skola ska inte sökas bland oss, utan bland *l'Humanités* redaktörer! Om inte arbetarna vill tillintetgöras måste de göra motstånd. Men i så fall finns det inget utrymme för reformistiska eller pacifistiska illusioner. Kampen kommer att bli våldsam. Det är nödvändigt att redan på förhand förutse de oundvikliga följderna av motståndet och förbereda sig för dem.

Borgarklassens nuvarande offensiv ger förhållandet mellan den förfallande kapitalismens ekonomiska villkor och sociala situation en *ny* och ojämförligt mer akut karaktär. Just därför måste arbetarna ge *sitt försvar en ny karaktär som motsvarar* klassfiendens nya metoder. Vi måste försvara oss mot kapitalets ekonomiska slag och samtidigt måste vi kunna försvara våra organisationer mot kapitalets legotrupper. Detta är endast möjligt med hjälp av *arbetarmilisen*. Inga påstående, inga skrik, inga förolämpningar från *l'Humanités* sida kan ogiltigförklara denna slutsats.

I synnerhet måste vi säga till fackföreningarna: kamrater, era lokaler och tidningar kommer att skövlas, era organisationer förvandlas till damm, om ni inte i handling omedelbart visar att ni inte kommer att ge fascisterna en tum utan att kämpa.

* * * *

I samma artikel (28 februari) beklagar sig Thorez:

”Socialistpartiet har inte accepterat våra förslag om aktioner i stor skala, inklusive *strejker*, mot de allt hårdare undantagslagarna.”

Inklusive strejker? Vilken sorts strejk? Eftersom det handlar om att avskaffa undantagslagarna är det uppenbart att Thorez inte har delvisa ekonomiska strejker i åtanke utan en generalstrejk, det vill säga en politisk strejk. Han nämner inte ordet ”generalstrejk” för att inte avslöja att han upprepar vårt gamla förslag. Vilka förödmjukande kryphål dessa stackars personer tar sin tillflykt till för att dölja sin vacklan och sina motsägelser!

Detta sätt verkar ha blivit en metod. I det öppna brevet till Socialistpartiet 12 mars föreslog kommunistpartiets centralkommitté att de tillsammans skulle inleda en beslutsam kampanj mot den tvååriga militärtjänstgöringen, ”med alla tillgängliga metoder, inklusive *strejker*.” Än en gång samma mystiska formel! Uppenbarligen har centralkommittén strejken som ett verktyg för politisk kamp i åtanke, det vill säga strejken som ett revolutionärt vapen. Men varför är den då så rädd för att högt säga ordet generalstrejk, varför talar den bara om ”strejker”? Vem leker centralkommittén kurragömma med? Är det proletariatet eller inte?

Men om vi bortser från dessa föga klädsamma manövrar för att upprätthålla prestige, så kvarstår faktum att kommunistpartiets centralkommitté föreslår att Doumergue-Flandins bonapartistiska lagstiftning ska bekämpas med hjälp av en generalstrejk. Där är vi helt överens. Men vi kräver att arbetarorganisationernas ledare själva förstår och förklarar för massorna vad en generalstrejk innebär under nuvarande förhållanden, och hur den måste förberedas.

Även en vanlig ekonomisk strejk kräver som regel en militant organisering, närmare bestämt *strejkvakter*. Under de svåra förhållanden som nu råder för klasskampen, med fascistiska provokationer och terror, är en verklig organisering av strejkvakter den viktigaste förutsättningen för all betydande ekonomisk kamp. Om vi föreställer oss att en facklig ledare skulle hävda: ”*Strejkvakter* behövs inte, det skulle vara en provokation – det kommer att räcka med *självförsvar* för de strejkande.” Är det inte uppenbart att arbetarna skulle råda en sådan ”ledare” att uppsöka

sjukhus, om inte ett sinnessjukhus. Faktum är ju att strejkvakter är de strejkandes viktigaste självförsvarsorgan!

Låt oss titta lite närmare på hur man resonerar i samband med generalstrejken. Vi tänker inte på en vanlig demonstration, eller en symbolisk strejk på en eller till och med 24 timmar, utan på en krigshandling i syfte att tvinga fienden till underkastelse. Det är inte svårt att inse att generalstrejken under nuvarande villkor skulle innebära en våldsam skärpning av klasskampen! Överallt skulle de fascistiska banden skjuta upp som svampar ur jorden. Med all kraft skulle de försöka sprida förvirring, demoralisering och provokationer bland de strejkande. Vad finns det för andra medel än militära och disciplinerade arbetargrupper för att skydda generalstrejken mot onödiga offer och till och med att krossas fullständigt? *Generalstrejken är en generalisering av den delvisa strejken. Arbetarmilisen är en generalisering av strejkvakterna.* Under nuvarande förhållanden är det bara pratmakare och patetiska skrävare som kan leka med tanken på generalstrejk, och samtidigt vägra att träget arbeta för att skapa en arbetarmilis!

Men de stackars medlemmarna i kommunistpartiets centralkommitté nöjer sig inte med det.

Som varje marxist vet är generalstrejken en av de mest revolutionära kampmetoder som finns. Den är bara möjlig när klasskampen höjer sig ovan enskilda krav och vissa yrkessektorers krav, när den överbryggar skillnaderna mellan olika yrken och distrikt, utplånar gränser och partier mellan legalitet och illegalitet, och mobiliserar proletariats majoritet i aktivt motstånd mot borgarklassen och staten. Det enda som befinner sig på ett högre plan än generalstrejken är det väpnade upproret. Arbetarrörelsens hela historia visar, att oavsett under vilka paroller generalstrejken uppträder, så har den en inre tendens att omvandlas till en öppet revolutionär sammandrabbning, till en direkt kamp om makten. Med andra ord: generalstrejken är bara möjlig under förhållanden av oerhörd politisk spänning. Det är därför den alltid är ett obestriddigt uttryck för att situationen är revolutionär. Hur kan centralkommittén då föreslå en generalstrejk nu? ”Situationen är inte revolutionär!”

Kanske skulle Thorez svara att han inte tänkte sig en generalstrejk utan en liten helt fredlig strejk, helt i linje med vad *l'Humanités* redaktörer själva behöver. Eller kanske han försiktigt skulle tillägga att det inte är någon risk att föreslå något till SFIO:s ledare, eftersom han förutser att de kommer att vägra? Men troligen kommer Thorez att svara med att anklaga oss för att konspirera med Chiappe, ex-Alfonso XIII och påven. Det är den sorts svar som passar Thorez!

Men varje tänkande kommunistisk arbetare måste begrunda sina olyckliga ledare våldsamma motsägelser: det är omöjligt, förstår ni, att bygga arbetarmilisen eftersom situationen inte är revolutionär, det är inte ens möjligt att bedriva propaganda för att beväpna proletariats, det vill säga förbereda arbetarna för en framtida revolutionär situation. Men det verkar redan idag vara möjligt att kalla ut arbetarna i en generalstrejk, trots att situationen inte är revolutionär. Här överskrids i sanning vanvettets och absurditetens alla gränser.

På mötena hör vi kommunisterna upprepa en paroll som de ärvt från den ”tredje perioden” – ”sovjeter överallt!” Om man tar denna paroll på allvar, är det uppenbart att den har en djupt revolutionär innebörd. Det går inte att upprätta en sovjetregim utan att genomföra ett väpnat uppror mot borgarklassen. Men ett *väpnat* uppror förutsätter att det finns *vapen* i proletariats händer. Alltså är parollen ”sovjeter överallt!” och parollen ”beväpna arbetarna” intimt och olösligt sammanbundna. Varför upprepar stalinisterna då den förra parollen i all oändlighet, medan den senare kallas för en ”trotskistisk provokation”?

Vi har än större grund till förvirring eftersom parollen om att beväpna arbetarna sammanfaller med den nuvarande politiska situationen och proletariats sinnesstämningar. Parollen om ”sovjeter” är däremot till själva sin natur offensiv och förutsätter en segerrik revolution. Men idag befinner sig proletariats på defensiven. Fascismen hotar att tillintetgöra det fysiskt. För de breda folklagren är behovet av försvar, till och med vapen i hand, mer förstäligt och gripbart än tanken på revolutionär offensiv. I det nuvarande skedet kan följaktligen parollen om beväpning räkna med att få ett mycket starkare och mer aktivt gensvar än parollen om sovjeter. Hur kan ett arbetarparti, om

det nu inte har förrätt revolutionens intressen, låta ett så gyllene tillfälle passera och istället för att ivrigt popularisera tanken på beväpning så oärligt kompromettera den?

Vi är beredda att medge att vår fråga beror på vår ”kontrarevolutionära” natur, i synnerhet vår förhoppning om att provocera fram en militär invasion – alla vet att så fort vår fråga har övertygat Mikado och Hitler om att det blåser rakt igenom Bela Kuns och Thorez' huvuden, så kommer de att förklara krig mot Sovjetunionen.

Detta har på ett ovedersägligt sätt slagits fast av Duclos och behöver inte bevisas. Men ändå, nedlåt er att svara på vår fråga: hur kan man upprätta sovjetmakten utan ett väpnat uppror? Hur kan man få till stånd ett uppror utan att beväpna arbetarna? Hur kan man försvara sig mot fascisterna utan vapen? Hur kan man uppnå ens en delvis beväpning utan att propagera för det?

* * * *

Men är det möjligt med en generalstrejk inom en nära framtid? En sådan fråga är omöjlig att besvara på förhand, det vill säga det finns inga färdiggjorda svar. För att finna svaret måste man veta hur man frågar. Vilka ska man fråga? Massorna. Hur frågar man dem? Med hjälp av agitation.

Agitation är inte bara ett sätt att meddela massorna en eller annan paroll, uppmana massorna till handling, etc. För partiet är agitation också ett sätt att lyssna på massorna, sondera deras tankar och stämningar och utifrån resultatet av dessa sonderingar komma fram till ett eller annat beslut. Det är bara stalinisterna som har förvandlat agitation till en högljudd monolog. För marxister, leninister, *är agitationen alltid en dialog med massorna.*

Men för att denna dialog ska uppnå de nödvändiga resultaten måste partiet bedöma den allmänna situationen i landet på ett riktigt sätt, och skissera upp den allmänna inriktningen för den omedelbart förestående kampen. Agitationen och sonderingarna måste ge partiet en uppfattning om hur det behöver förändra och precisera sina ståndpunkter, i synnerhet vad gäller *rörelsens rytm och tidpunkten för viktiga aktioner.*

Situationen i landet har beskrivits ovan – den är förrevolutionär, samtidigt som proletariats ledarskap är av en icke revolutionär karaktär. Och eftersom den viktigaste faktorn för att utveckla en revolutionär situation är proletariats politik, så innebär det proletära ledarskapets icke revolutionära karaktär att den förrevolutionära situationen förhindras från att omvandlas till en öppet revolutionär situation. I och med det bidrar ledarskapet till att den utvecklas i riktning mot en kontrarevolutionär situation.

I verkligheten finns det naturligtvis inte så skarpa gränser mellan den politiska processens olika stadier. Det ena stadiet glider över i det andra, och som ett resultat av det uppvisar situationen olika motsättningar. De gör det förvisso svårare att ställa diagnoser och göra prognoser, men gör det ingalunda omöjligt.

Inte bara är det franska proletariats styrkor oförbrukade, de är faktiskt fortfarande intakta. Som politisk faktor bland de småborgerliga massorna är fascismen fortfarande relativt svag (om än betydligt starkare än vad den verkar för parlamentarikerna). Dessa två mycket viktiga politiska fakta tillåter oss att med stark övertygelse säga: ingenting är ännu förlorat, det är fortfarande möjligt att omvandla den förrevolutionära situationen till en revolutionär situation.

Men i ett kapitalistiskt land som detta kan det inte bli tal om revolutionär kamp utan en generalstrejk. Om de arbetande männen och kvinnorna stannar i fabrikerna under de avgörande dagarna, vem ska då slåss? Alltså står generalstrejken på dagordningen.

Men frågan om *tidpunkten* för generalstrejken är att veta om massorna är redo att kämpa och om arbetarorganisationerna är beredda att leda dem i strid.

Men är det verkligen sant att det enda som saknas är ett revolutionärt ledarskap? Finns det inte starka konservativa stämningar bland massorna själva, inom proletariats? Dessa röster höjs från olika håll. Och det är inget konstigt med det! När den revolutionära krisen närmar sig gömmer sig

många av de ledare som är rädda för ansvaret bakom massornas påstådda konservatism. Av historien har vi lärt oss att bara några veckor, till och med dagar, innan oktoberupproret, så hävdade framstående bolsjeviker som Zinovjev, Kamenev och Rykov (det är meningslöst att nämna personer som Losovskij, Manuilskij etc) att massorna var trötta och inte ville kämpa. Och då står ändå Zinovjev, Kamenev och Rykov som revolutionärer skyhögt över Cachin, Thorez och Monmousseau.

De som säger att proletariatet inte vill eller kan genomföra revolutionär kamp sprider förtal. De tillskriver massorna sin egen svaghet och feghet. *Hittills har det inte funnits ett enda fall, varken i Paris eller på landsbygden, där massorna inte har svarat på maningar uppifrån.*

Det allra bästa exemplet är generalstrejken 12 februari 1934. Trots att ledarskapet var splittrat, att det saknades allvarliga förberedelser, att CGT:s ledning envist försökte begränsa rörelsen så mycket som möjligt (de kunde ju inte undvika den helt och hållet), så blev generalstrejken under de givna förhållandena så lyckad den kunde bli. Det är uppenbart att massorna vill kämpa. Varje klassmedveten arbetare måste säga sig själv att trycket underifrån måste ha varit mycket hårt om till och med Jouhaux för ett ögonblick blev tvungen att börja röra sig. Förvisso rörde det sig inte om en generalstrejk i ordets verkliga mening, utan bara om en 24 timmars demonstration. Men denna gräns satte *inte* av massorna. Den bestämdes *uppifrån*.

Samma slutsats går att dra av demonstrationen 10 februari i år på Place de la République. Ledningarnas enda förberedelser inför demonstrationen var kallvatten. Den enda paroll massorna fick höra var "Sch! Sch!". Och icke desto mindre överträffade antalet demonstranter alla förväntningar. Under det senaste året har saker och ting på landsbygden varit samma och de är det fortfarande. Det finns inte ett enda seriöst faktum som visar att ledarna ville kämpa men att massorna vägrade följa dem. Ständigt och överallt ser vi precis det omvända förhållandet. Det är lika giltigt än idag. Gräsrotterna vill kämpa och toppen slår till bromsarna. Däri ligger huvudfaran, och det *kan* leda till en verklig katastrof.

Detta förhållande gäller inte bara mellan partierna (eller fackföreningarna) och proletariatet, utan också inom partierna. Följaktligen har inte Frossard det minsta stöd inom SFIO:s bas. De enda som stöder honom är de deputerade och borgmästarna, som vill att allt ska förbli vid det gamla. Tack vare sin allt klarare och mer bestämda ståndpunkt har å andra sidan Marceau Pivert blivit populär bland gräsrotterna. Vi erkänner detta än mer gärna som vi i det förgångna aldrig har av sagt oss, och i framtiden aldrig kommer att avsäga oss, att öppet tala ut när vi inte är överens med Pivert.⁵

Som politiskt symptom är detta faktum betydligt viktigare än Frossard och Pivert som personer: det visar på utvecklingens allmänna inriktning. *Socialistpartiets och kommunistpartiets bas står längre till vänster, är mer revolutionär och djärvare än de övre skikten.* Just därför är den bara beredd att sätta sin tilltro till vänsterflygelns ledare. Än mer: den pressar ärliga socialister ännu längre åt vänster. Varför radikaliseras gräsrotterna? Därför att de står i direkt kontakt med befolkningsmassorna, med deras misär, revolt och hat. Det är ett ofelbart symptom. Vi kan lita på det.

Visserligen kan kommunistpartiets ledare peka på det faktum att massorna inte svarade på deras uppmaningar. Men det ogiltigförklarar inte vår analys, tvärtom bekräftar det den. Arbetarmassorna förstår det som "ledarna" inte inser, nämligen att under en mycket stor social kris räcker det inte med delvis ekonomisk kamp, som kräver enorma ansträngningar och oerhörda offer, för att uppnå några resultat. Arbetarna är beredda att delta i kämpande demonstrationer och till och med i en generalstrejk, men inte i små, ansträngande strejker utan perspektiv. Trots appellerna, manifesten

⁵ Under påverkan från trotskisterna i SFIO:s vänsterflygel gick Pivert under en tid åt vänster, men stannade halvvägs och tog inte upp kampen mot utslutningen av trotskisterna (de utslöts därför att de förespråkade revolutionär defaitism och förespråkade parollen om en arbetarmilis). Pivert slöt fred med partibyråkratin och blev kvar inom partiet som en "vänster"-täckmantel för folkfrontsförrädet. När Blum grep makten som premiärminister fick han ett fullständigt stöd från Pivert, som slog fast att det enda som återstod att uppnå var organisk enhet med stalinisterna.

och artiklarna i *L'Humanité* förespråkar de kommunistiska agitatorerna inför massorna nästan inte alls strejker i namn av ”delvisa dagskrav”. De känner att deras ledares byråkratiska planer inte motsvarar den objektiva situationen eller stämningarna bland massorna. Massorna kan och kommer inte att kämpa utan perspektiv. *L'Humanité's* politik är en konstgjord och pseudo-”realistisk” politik. Det faktum att CGTU inte lyckades starta delvisa strejker är en indirekt men verklig bekräftelse på krisens djup och den moraliska anspänningen i arbetardistriktet.

Men man ska inte tro att massornas radikalisering kommer att fortsätta av sig själv, automatiskt. Arbetarklassen väntar på initiativ från sina organisationer. När den drar slutsatsen att deras förväntningar har slagit fel – och detta ögonblick kanske inte är så avlägset – då kommer radikaliseringsprocessen att avbrytas och förbytas i tecken på modlöshet, apati och isolerade utbrott av förtvivlan. I proletariats periferi möter anarkistiska tendenser fascistiska tendenser. Vinet kommer att förvandlas till vinäger.

Det är ytterst viktigt att följa svängningarna i massornas politiska stämningar. Det är agitationens uppgift att i varje skede iakttaga denna levande dialektik. Än så länge ligger enhetsfronten på ett kriminellt sätt efter samhällskrisen och massornas stämningar. Det är fortfarande möjligt att ta igen den förlorade tiden. Men vi får inte förlora mer tid. Idag räknas inte historien i år, utan i månader och veckor.

* * * *

För att kunna avgöra i vilken utsträckning massorna är mogna för en generalstrejk, och på samma gång stärka de militanta stämningarna bland massorna, måste vi erbjuda dem ett revolutionärt handlingsprogram. Delvisa paroller som att avskaffa de bonapartistiska undantagslagarna och den tvååriga militärtjänstgöringen kommer givetvis att få en viktig plats i ett sådant program. Men dessa två paroller är helt otillräckliga.

Högre än vår epoks alla uppgifter och delkrav står FRÅGAN OM MAKTEN. Sedan 6 februari 1934 har frågan om makten öppet ställts som en fråga om väpnad makt. Kommunal- och parlamentsvalen är bara viktiga i så måtto som de utgör en värdering av styrkorna – men inte mer. Frågan kommer att lösas med en öppen konflikt mellan de två lägren. Regeringar som Doumergue-Flandin etc har bara makten fram till den avgörande dagen. Påföljande dag kommer antingen fascismen eller proletariats att styra Frankrike.

Det är just på grund av att de nuvarande tillfälliga regeringarna är så instabila som generalstrejken kan ge mycket stora delvisa framgångar, genom att tvinga regeringarna till eftergifter vad gäller bonapartistiska undantagslagar, tvåårig militärtjänstgöring, etc. Sådana framgångar är visserligen mycket värdefulla och viktiga, men de kommer inte att återupprätta ”demokratis” jämvikt. Istället kommer finanskapitalet att fördubbla sina bidrag till fascisterna, och efter ett kortare uppehåll kommer frågan om makten att ställas med fördubblad styrka.

Generalstrejken har en grundläggande betydelse som är oberoende av de delvisa framgångar den kanske eller kanske inte uppnår, nämligen att den ställer frågan om makten på ett revolutionärt sätt. Genom att stänga fabriker, transportväsendet, kommunikationsmedel, kraftstationer etc, förlamar proletariats inte bara produktionen utan även regeringen. Statsmakten blir hängande i luften. Antingen måste den underkiva proletariats med hjälp av svält och våld, och tvinga den att åter sätta den borgerliga statsapparaten i rörelse, eller slå till reträtt inför proletariats.

Om generalstrejken omfattar de verkliga massorna, och om dessa är beredda att kämpa, så ställer den, oavsett med vilka paroller eller motiv den inleds, landets alla klasser inför frågan: *Vem ska bli herre på täppan?*

Om inte proletariats ledare inser generalstrejkens inre logik, så är de inte ledare utan diletanter och äventyrare. Politiskt innebär det att ledarna från och med nu kommer att ställa proletariats inför uppgiften att genomföra ett revolutionärt maktövertagande. Annars ska de inte drista sig att tala om generalstrejk. Men om de förkastar generalstrejken så förkastar de all revolutionär kamp, det vill

säga de förräder proletariatet till fascismen.

Antingen fullständig kapitulation eller revolutionär kamp om makten – så står alternativen. De härstammar ur den nuvarande krisens alla förhållanden. Den som inte inser det har ingenting i proletariatets läger att göra.

* * * *

Frågan om generalstrejken kompliceras av det faktum att CGT hävdar att de har monopol på att inleda och genomföra den. Av detta följer att arbetarpartierna inte har med saken att göra. Och vid ett första påseende är det mest förvånande att det finns socialistiska parlamentsledamöter som anser att detta är helt i sin ordning. Men i verkligheten vill de bara slippa undan sitt ansvar.

Som redan själva namnet antyder har generalstrejken som mål att om möjligt omfatta hela proletariatet. CGT utgör troligen inte mer än 5-8% av proletariatet. Eftersom CGT i allmänna frågor inte har tillnärmelsevis samma inflytande som arbetarpartierna, är deras inflytande utanför fackföreningarnas ramar helt obetydligt. Är det till exempel möjligt att jämföra *Le Peuple's* inflytande med *Le Populaires* eller *l'Humanités*?

CGT-ledningens uppfattningar och metoder är ojämförligt ännu längre från den nuvarande epokens uppgifter än arbetarpartiernas ledningar. Ju längre bort från apparatens högsta kretsar och ju närmare basen i fackföreningarna man kommer, ju mindre är förtroendet för Jouhaux och hans grupp. Det bristande förtroendet tar sig mer och mer uttryck i form av öppen misstro. Det är oundvikligt att CGT:s nuvarande konservativa apparat kommer att sopas undan av den revolutionära krisens fortsatta utveckling.

Till själva sitt väsen är generalstrejken en politisk handling. Den ställer hela arbetarklassen i motsättning till den borgerliga staten. Den enar fackanslutna och icke anslutna arbetare, socialister, kommunister och partilösa. Den kräver att det finns en apparat av press och agitatorer som CGT ensam inte har tillgång till.

Generalstrejken ställer frågan om proletariatets maktövertagande. CGT vänder ryggen åt denna uppgift (CGT:s ledare vänder sig till den borgerliga makten). CGT:s ledare vet att ledningen över generalstrejken överstiger deras förmåga. Om de ändå hävdar sitt monopol att få leda den, så beror det bara på att de på så sätt hoppas kunna kväsa generalstrejken till och med innan den fötts.

Och generalstrejken 12 februari 1934? Den var bara en kort fredlig demonstration som påtvingats av de socialistiska och kommunistiska arbetarna. Jouhaux och hans kollegor övertog formellt ledningen just för att hindra den från att omvandlas till en revolutionär generalstrejk.

I instruktionerna till sina propagandister sa CTG: "Dagen efter 6 februari visade den demokratiska befolkningen och *alla demokratiska element*, på uppmaning av CGT, sin starka vilja att spärra vägen för *splittrarna*." CGT lade varken märke till socialister eller kommunister – bara "demokrater". Denna enda mening sammanfattar Jouhaux. Just därför vore det kriminellt att ge Jouhaux förtroende att bestämma om det ska bli revolutionär kamp eller ej.

Fackföreningarna kommer givetvis att spela en mycket viktig roll i att förbereda och genomföra generalstrejken. Men inte tack vare något monopol, utan sida vid sida med arbetarpartierna. Ur revolutionär synvinkel är det särskilt viktigt att samarbeta med *lokala* fackliga organisationer, givetvis utan att på minsta sätt begränsa deras självständighet. CGT kommer antingen att inta sin plats i den proletära fronten genom att klippa av banden med "demokraterna", eller så kommer de att hamna vid sidan av. Ska vi samarbeta lojalt med lika rättigheter? Ja! Ska vi gemensamt bestämma tidpunkten och metoderna för att genomföra generalstrejken? Ja! Ska vi erkänna Jouhaux' monopol på att kväva den revolutionära rörelsen? Aldrig!

Socialism och väpnad kamp.

6 februari 1935 förberedde de fascistiska förbunden en demonstration på Place de la Concorde. Vad

gjorde enhetsfronten, och i synnerhet kommunistpartiets centralkommitté? Den uppmanade arbetarna i Paris att demonstrera på Place de la Concorde samtidigt som fascisterna. Skulle fascisterna kanske komma utan vapen? Nej. Efter ett år var de dubbelt upp beväpnade. Föreslog kommunistpartiets centralkommitté att man skulle ge försvarsgrupperna en tillräcklig beväpning? Åh nej. Centralkommittén är mot ”kuppmakeri” och ”fysisk kamp”. Hur kan de då kasta tiotusentals obeväpnade, oförberedda, försvarslösa arbetare mot vältränade, beväpnade fascistband som när ett blodigt hat mot det revolutionära proletariatet?

Låt inte illvilliga personer säga att kommunistpartiets centralkommitté inte ville att arbetarna skulle drabbas av fascisternas vapen, att de bara ville ge regeringen Flandin en förevändning att förbjuda den fascistiska demonstrationen. För det är ännu värre. Då förefaller det som om kommunistpartiets centralkommitté leker med arbetarnas liv, och att resultatet av denna lek helt och hållet berodde på Flandin, eller mer exakt på polischeferna från Chiappeskolan. Och vad hade hänt om polisprefekten hade bestämt sig för att utnyttja detta gyllene tillfälle att använda fascisterna för att lära de revolutionära arbetarna en läxa, och dessutom göra enhetsfrontens ledare ansvariga för slakten? Det är inte svårt att föreställa sig vilka konsekvenserna hade blivit! Nu blev inte resultatet denna gång några blodiga massakrer, men om de fortsätter med samma politik så kommer det oundvikligen och ofelbart att hända vid nästa liknande tillfälle.

Centralkommitténs agerande var en byråkratisk äventyrspolitik av renaste slag. Marxismen har alltid sagt att *opportunist och äventyrspolitik är två sidor av samma mynt*. 6 februari visade med anmärkningsvärd klarhet hur lätt myntet vänder sig.

”Vi är mot kuppmakeri, mot upprorsmakeri!”, upprepade Otto Bauer år efter år, och han sparade inte på krafterna när det gällde att försöka göra sig av med *Schutzbund* (arbetarmilisen), som var ett arv efter revolutionen 1918. Den mäktiga österrikiska socialdemokratin drog sig feigt tillbaka, anpassade sig till borgarklassen, drog sig ännu längre tillbaka, utfärdade löjliga petitioner, skapade en falsk bild av kamp, satte sitt hopp till sin egen Flandin (han hette Dollfuss) och övergav ställning efter ställning. När den upptäckte att den befann sig på avgrundens botten började den skrika hysteriskt: ”Arbetare, kom till undsättning!” De bästa kämparna kastade sig, utan kontakt med de förvirrade, överväldigade och lurade massorna, ut i kamp och led ett oundvikligt nederlag. Varefter Otto Bauer och Julius Deutsch deklarerade: ”Vi uppträdde som revolutionärer, men *proletariatet* stödde oss inte!”

Händelserna i Spanien följde ett liknande mönster. Efter att de socialdemokratiska ledarna hade överlämnat alla de revolutionära ställningar som erövrats till borgarklassen, och efter att ha tröttat ut massorna med sin eftergiftspolitik, manade de arbetarna till uppror. De professionella ”antikuppmakarna” tvingades uppmana till väpnad kamp under villkor som i stor utsträckning gav det karaktären av en ”kupp”.

6 februari 1935 var en upprepning i liten skala i Frankrike av händelserna i Spanien och Österrike. Under flera månader lugnade och demoraliserade stalinisterna arbetarna, hånade parollen om milis och ”förkastade” fysisk kamp. Så plötsligt, utan förberedelser, kommenderade de proletariatet: ”Till Place de la Concorde. Framåt marsch!” Den här gången räddades de av den gode Langeron. Men om de fascistiska banden imorgon, när atmosfären kommer att vara ännu hetare, skulle mörda mängder av arbetare eller sätta eld på *l'Humanité* – och vem kan säga att det är omöjligt? – så kommer tveklöst den visa centralkommittén att skrika ”Arbetare, till vapen!” Och sedan kommer samma ledare, som antingen sitter i koncentrationsläger eller promenerar runt i London om de kommer så långt, att högtidligt deklarerera: ”Vi uppmanade till uppror, men arbetarna stödde oss inte.”

Hemligheten bakom framgångar är givetvis inte ”fysisk kamp” i sig, utan en riktig politik. Men den politik kallas riktig som motsvarar tidens och platsens krav. *I sig själv* löser inte arbetarmilisen alla problem. Men den är en *nödvändig integrerad del* i en politik som motsvarar tidens och platsens krav. Det skulle vara vansinne med skottlossning över valurnorna. Men det vore ännu mer

vansinnigt att försvara sig mot de fascistiska banden med hjälp av en röstsedel.

Den första kärnan till en arbetarmilis kommer oundvikligen att vara svag, isolerad och oerfaren. Pedanter och skeptiker skakar hånfullt på huvudet. Det kommer att finnas cyniker som inte kommer att skämmas över att göra narr av tanken på en arbetarmilis i sina samtal med *Comité des Forges'* journalister. Om de tror att de därmed kan rädda sig från koncentrationslägren så lurar de sig själva. Imperialismen har ingen nytta av att den ene eller andre ledaren kryper, den måste förinta klassen.

När Guesde och Lafargue i sin ungdom började agitera för marxismen var de i de visa källborgarnas ögon maktlösa, isolerade och naiva utopiker. Ändå var det de som rörde vägen för den rörelse som drog med sig så många vanemässiga parlamentariker. Arbetarrörelsens första steg på litteraturens, det fackliga och det kooperativa området var kraftlösa, vacklande och mycket osäkra. Men tack vare sin storlek och sin offervilja har proletariatet trots fattigdomen skapat mäktiga organisationer.

Proletariatets väpnade organisationer, som idag nästan helt sammanfaller med *försvaret mot fascismen*, är en ny gren på klasskampen. Även här kommer de första stegen att vara oerfarna och fumliga. Vi måste förvänta oss misstag. Det är till och med omöjligt att helt undvika provokationer. Urvalet av kadrer kommer att ske lite i taget. Det kommer att ske säkrare och mer gediget ju närmare milisen kommer fabriken där arbetarna känner varandra väl. Men initiativet måste komma uppifrån. *Partiet kan och måste stå för de första kaderna*. Även fackföreningarna måste slå in på samma väg – och utan tvekan kommer de att göra det. Allteftersom kaderna möter ökande sympati och stöd från först arbetarorganisationerna och sedan de arbetande massorna, kommer de allt snabbare att enas och stärkas.

Vad ska vi säga om de herrar som under täckmantel av sympati och stöd förtalar och gör narr av självförsvarsgrupperna, eller ännu värre – för klassfienden utmålar dem som ”upprorsmakare” och ”kuppmakare”? Se i synnerhet ”Marxistisk(!) kamp(?)”. Vägleda av de ryska mensjevikerna hånar dessa kvicka och halvfnoskiga pedanter, Jouhaux' teoretiska ställföreträdare, arbetarmilisens första steg. Det går inte att kalla dessa herrar något annat än den proletära revolutionens direkta fiender.

* * * *

Men här tar dessa vanemässigt konservativa herrar fram sitt sista argument: ”Tror ni verkligen att grupper av dåligt beväpnad proletär milis kan hjälpa er att erövra makten, det vill säga besegra armén med sin moderna teknik (stridsvagnar, flygplan, stridsgaser!!)?” Det är svårt att tänka sig ett mer ihåligt och banalt argument. Dessutom har det tillbakavisats hundratals gånger, både i teorin och av historien.

Även om vi för ett ögonblick skulle gå med på att milisgrupperna imorgon skulle visa sig otillräckliga för att kämpa om makten, så behövs de icke desto mindre *idag* för att försvara arbetarorganisationerna. Som alla vet förkastar CGT:s ledare all kamp om makten. Det hindrar inte fascisterna från att krossa CGT. Oavsett sin politiska inriktning begår fackföreningsmän, som inte i tid vidtar försvarsåtgärder, ett brott mot fackföreningarna.

Men låt oss närmare undersöka pacifisternas främsta argument: ”Arbetarnas beväpnade grupper är maktlösa mot dagens armé.” Detta ”argument” riktar sig egentligen inte mot milisen utan *mot själva tanken på en proletär revolution*. Om man för ett ögonblick går med på att en till tänderna beväpnad armé *under alla villkor* kommer att stå på storkapitalets sida, då måste man inte bara förkasta milisen utan också socialismen överhuvudtaget. Då är kapitalismen evig.

Lyckligtvis är så inte fallet. Den proletära revolutionen förutsätter att klasskampen skärps oerhört både i städerna och på landsbygden, och därmed även inom armén. Revolutionen kommer inte att segra förrän den har vunnit över, eller åtminstone neutraliserat, arméns kärna. Men denna seger kan inte improviseras fram, den måste systematiskt förberedas.

Här kommer den pacifistiska principryttaren att avbryta oss för att (i ord) hålla med oss:

”Naturligtvis”, kommer han att säga, ”måste man vinna över armén med hjälp av tålmodig propaganda. Men det är just det vi gör. Kampen mot de höga dödstalen i kasernerna, mot tvåårig militärtjänstgöring, mot krig – om denna kamp lyckas blir beväpningen av arbetarna onödig.”

Är detta sant? Nej, det är i grunden fel. Det är ännu mer osannolikt att fredligt, fridfullt kunna erövra armén än att fredligt vinna en parlamentarisk majoritet. Redan den mest återhållsamma kampanj mot dödstalen och mot tvåårig militärtjänstgöring kommer utan tvivel att leda till att de demokratiska förbunden och de reaktionära officerarna sluter en överenskommelse, till direkta konspirationer från deras sida och till en fördubbling av finanskapitalets ekonomiska stöd till fascisterna. *Ju mer framgångsrik den antimilitaristiska agitationen blir, ju snabbare växer den fascistiska faran.* Sådan är kampens verkliga och inte inbillade dialektik. Slutsatsen är att vi redan under propagandan och förberedelserna måste kunna försvara oss med vapen i hand, och alltmer energiskt.

Under revolutionen kommer det oundvikligen att ske omsvängningar i armén, det kommer att äga rum en inre kamp. Men inte ens de mest avancerade delarna kommer att öppet och aktivt gå över på proletariats sida om de inte med egna ögon ser att *arbetarna vill kämpa och kommer att kunna segra*. De fascistiska banden har till uppgift att hindra *närmandet* mellan det revolutionära proletariatet och armén. Ända från början kommer fascisterna att försöka förinta arbetarupproret, för att kväsa alla tankar hos arméns bästa delar att det går att stöda upprorsmakarna. På samma gång kommer fascisterna att hjälpa de reaktionära regementena att avvärja de mest revolutionära och minst ”pålitliga” regementena.

Vilken är då vår uppgift?

Det är omöjligt att på förhand förutsäga det konkreta förloppet för revolutionen i varje givet land. Men på grundval av alla historiska erfarenheter kan vi med säkerhet slå fast att upproret ingenstans och i inget fall kommer att anta formen av en enkel duell mellan arbetarmilisen och armén. Styrkeförhållandena kommer att vara mycket mer komplicerade och oändligt mer gynnsamma för proletariatet. Inte tack vare sina vapen men tack vare sitt klassmedvetande och hjältemod *kommer arbetarmilisen att vara revolutionens förtrupp. Fascismen kommer att vara kontrarevolutionens förtrupp.* Med stöd från hela klassen och alla arbetandes sympati kommer arbetarmilisen att bli tvungen att krossa, avvärja och terrorisera reaktionens banditgång, och på så sätt öppna vägen för arbetarnas *revolutionära förbrödring med armén*. Denna allians mellan arbetare och soldater kommer att besegra de kontrarevolutionära delarna. Så ska segern säkras.

Skeptikerna skakar hånfullt på axlarna. Men det har skeptiker gjort tidigare på randen till samtliga segerrika revolutioner. Det bästa för proletariatet vore att be skeptikerna försvinna innan det börjar hända saker och ting. Tiden är alltför dyrbar för att hinna förklara musik för döva, färger för blinda och den socialistiska revolutionen för skeptiker.

Proletariatet, bönderna, armén, kvinnorna, ungdomen.

Jouhaux har lånat idén till sin plan från de Man. Båda har samma mål i åtanke – att dölja *reformismens* slutgiltiga *sammanbrott* och ge proletariatet nya förhoppningar, för att leda in det på ett sidospår bort från revolutionen.

Varken de Man eller Jouhaux uppfann sina ”planer”. De tog bara grundläggande krav från *övergångsperiodens marxistiska program* – nationalisering av banker och nyckelindustrier – kastade klasskampen överbord och ersatte den revolutionära exproprieringen av expropriatorerna med att *köpa*.

Precis som tidigare ska makten stanna i ”folkets”, det vill säga borgarklassens händer. Men staten ska köpa de viktigaste industribranscherna (vi får inte reda på exakt vilka) från de nuvarande ägarna, som ska få bli kupongklippande parasiter i två eller tre generationer. Den rena och enkla privatkapitalistiska utsugningen ska ersättas med en indirekt statskapitalistisk utsugning.

Eftersom Jouhaux mycket väl förstår att även detta stympade program för nationaliseringar är omöjligt att genomföra utan revolutionär kamp, så meddelar han redan på förhand att han kan tänka sig att ändra sin ”plan” till parlamentariska reformer, efter mönster från den planeekonomi som nu är på modet. Idealet för Jouhaux vore att med hjälp av överenskommelser bakom kulisserna inskränka hela operationen till att fackbyråkrater fick sitta i diverse ekonomiska och industristyrelser, utan makt eller auktoritet, men med lämpliga arvoden.

Det är inte utan anledning som Jouhaux' plan – hans verkliga plan som han döljer bakom pappers-”planen” – har fått stöd från nysocialisterna och till och med Herriots gillande! Men den ”oberoende” fackliga rörelsens nyktra ideal kan inte bli verklighet om inte arbetarmassorna underkastar sig slaveriet. Och om den kapitalistiska nedgången fortsätter? Då kan den plan som var tänkt att leda bort arbetarna från ”onda tankar”, bli den revolutionära rörelsens fana.

Uppenbarligen skrämde Jouhaux av det belgiska exemplet, och slog snabbt till reträtt. Öväntat ströks den viktigaste punkten på dagordningen vid CGT:s nationella styrelsemöte i mitten av mars – nämligen propaganda för planen. Ansvar för att denna manöver blev i stort sett framgångsrik faller helt och hållet på enhetsfrontens ledarskap.

CGT:s ledning lade fram sin ”plan” för att kunna tävla med de revolutionära partierna. Därmed visade Jouhaux att han tätt i hälar på sina borgerliga föregångare bedömer att situationen är revolutionär (i ordets vidaste mening). *Men hans revolutionära motståndare har inte trätt in på arenan.* Jouhaux beslutade sig för att inte gå längre på denna farofyllda väg. Han drog sig tillbaka och bidar nu sin tid.

I januari gav socialistpartiet centralkommitté ett förslag till kommunistpartiet att de gemensamt skulle kämpa om makten under parollen att förstärka bankerna och den tunga industrin. Om det hade funnits några revolutionärer i kommunistpartiets centralkommitté, så hade de gripit detta förslag med båda händerna. En kampanj i stor skala om makten skulle ha påskyndat de revolutionära mobiliseringarna i SFIO, samtidigt som de skulle ha tvingat Jouhaux att agitera för sin ”plan”. Om de hade följt denna väg, så skulle CGT kanske blivit tvunget att ta plats i enhetsfronten. Det franska proletariats tyngd hade ökat avsevärt.

Men det sitter inga revolutionärer i kommunistpartiets centralkommitté utan byråkrater. ”Situationen är inte revolutionär” svarade de, och betraktade sina navlar. Reformisterna i SFIO suckade av lättnad – faran var över. Jouhaux strök snabbt frågan om propaganda för planen från dagordningen. Proletariatet står inför en djup samhällskris *utan att ha något program.* Återigen har Kommunistiska internationals spelat en reaktionär roll.

* * * *

Den viktigaste källan till de bonapartistiska och fascistiska tendenserna idag är krisen för jordbruket. När misären griper bonden om halsen kan han slå de mest oväntade volter. Han betraktar demokratin med växande misstro.

”Parollen om att försvara de demokratiska rättigheterna”, skrev Monmousseau (*Cahiers du Bolchevisme*, 1 september 1934, s 1017), ”passar böndernas sinnesstämning perfekt.” Detta märkliga påstående visar att Monmousseau förstår lika lite av bondefrågan som av fackföreningsfrågan. Bönderna börjar vända ryggen åt ”vänster”-partierna därför att dessa är oförmögna att föreslå dem något annat än ytliga fraser om ”försvar av demokratin”.

Ett program av ”dagskrav” kan inte leda till några verkliga resultat åt byarna. Proletariatet måste tala *revolutionens språk till bönderna*, det är det enda språk de kommer att ha gemensamt. Arbetarna måste utarbeta ett program av *revolutionära åtgärder för att tillsammans med bönderna rädda jordbruket.*

Det bönderna fruktar över allt annat är *kriget*. Ska vi kanske tillsammans med Laval och Litvinov lura dem med förhoppningar på Nationernas förbund och ”nedrustning”? Det enda sättet att undvika

krig är genom att störta borgarklassen i respektive land, och låta signalen genljuda för att omvandla Europa till *Arbetar- och bonderepublikernas förenade stater*. Revolutionen är den enda garantin mot ett krig.

De arbetande bönderna drabbas hårt av ockerräntorna. Det enda sättet att ändra på dessa förhållanden är att expropriera bankerna, samla dem i händerna på arbetarstaten och på bekostnad av finanshajarna ge småbönderna och speciellt bondekooperativen *krediter*. Jordbruksbankerna måste underställas *bondekontroll*.

Spannmåls- och konstgödseltrusterna suger ut bönderna. Den enda utvägen är att *nationalisera* konstgödseltrusterna och de stora kvarnarna och underordna dem under böndernas och konsumenternas intressen.

Böndernas olika skikt (jordarrendatorer och arrendatorer som betalar arrendet med delar av skörden) krossas under de stora jordägarnas utsugning. Den enda metoden att bekämpa *jordocker* är att expropriera jordockrarna med hjälp av *bondekommittéer* under arbetar- och bondestatens kontroll.

Ingen av dessa åtgärder går att genomföra under borgarklassens styre. Bönderna kommer inte att räddas av ynkelig välgörenhet, de har inget behov av lindring. De behöver djärva revolutionära åtgärder. Bönderna kommer att förstå arbetarna, hålla med dem och stöda dem om de ger dem ett seriöst förslag att *gemensamt kämpa* om makten.

Vi får inte vänta på att småbourgeoisin ska bestämma sig själv, utan vi måste *forma dess åsikter, stärka dess vilja* – det är arbetarpartiets uppgift. Endast med hjälp av det kan man uppnå enhet mellan arbetar och bönder.

* * * *

Stämningarna bland officersmajoriteten återspeglar de reaktionära stämningarna bland landets härskande klasser, men i mycket mer koncentrerad form. Stämningarna bland soldatmassorna återspeglar stämningarna bland arbetare och bönder, men på ett mycket svagare sätt: borgarklassen vet bättre hur man upprätthåller kontakten med officerarna än proletariatet med soldaterna.

Fascismen imponerar på officerarna eftersom dess paroller är bestämda och på grund av att den är redo att lösa de svåra frågorna med hjälp av pistoler och kulsprutor. Det finns många rapporter om banden mellan de fascistiska banden och armén, både via reservofficerare och stamanställda, och ändå känner vi bara till en liten del av det som händer i verkligheten. Idag ökar antalet män som åter tagit värvning i armén. Bland dem kommer reaktionen att hitta en hel del nya rekryter. *Arméns fascistiska kärna går framåt under generalstabens beskydd*.

De unga klassmedvetna arbetare som finns i förläggningarna skulle med framgång kunna göra motstånd mot det demoraliserande fascistiska inflytande. Men tyvärr är de politiskt avväpnade, de har inget program. De arbetslösa ungdomarna, småbondens, småköpmannens och de lägre tjänstemännens söner tar med sig sina samhällsskikts missnöje in i armén. Vad ska kommunisterna i förläggningarna säga till dem – ”situationen är inte revolutionär”? Fascisterna stjal från det marxistiska programmet och omformar framgångsrikt delar av det till verktyg för sin samhälleliga demagogi. ”Kommunisterna”(?) förnekar faktiskt sitt eget program och ersätter det med reformismens ruttna bråte. Kan man tänka sig en mer svekfull bankrutt?

L'Humanité inriktar sig på soldaternas ”dagskrav”. De är nödvändiga men bara en hundradel av programmet. Idag mer än någonsin lever armén ett politiskt liv. Alla samhällskriser leder med nödvändighet till en kris i armén. *De franska soldaterna väntar på och letar efter klara svar. Det finns inte och kan inte finnas ett bättre svar på samhällskrisen, och ett bättre genmäle på fascisternas demagogi, än det socialistiska programmet*. Vi måste djärvt sprida det över hela landet, så kommer det att via tusentals kanaler sippra in i armén.

* * * *

De som drabbas allra värst av samhällskrisens elände är de arbetande kvinnorna. De är dubbelt förtryckta: av de ägande klasserna och av sina egna familjer.

Det finns "socialister" som är rädda för att ge kvinnorna rösträtt, på grund av att kyrkan har inflytande över dem. Som om folkets öde 1935 hängde på en "vänster"-majoritet i några fler eller färre kommunstyrelser, och inte på den moraliska, sociala och politiska ståndpunkt som miljontals arbetare och bönder kommer att inta under den kommande perioden!

Varje revolutionär kris kännetecknas av att de bästa sidorna hos de arbetande klassernas kvinnor vaknar: deras vrede, hjältemod, hängivenhet. Kyrkans inflytande kommer inte att sopas undan av "fritänkarnas" kraftlösa rationalism, inte av frimurarnas smaklösa trångsynthet, utan av den revolutionära kampen för mänsklighetens, och därmed först och främst de arbetande kvinnornas, frigörelse.

Idag måste den socialistiska revolutionens program ljuda som en stormklocka för arbetarklassens kvinnor!

* * * *

Ungdomsorganisationernas svaghet är en hård dom över de politiska och fackliga arbetarorganisationernas ledningar. Borgarklassen är ojämeförlikt starkare än oss på *välgörenhetens, nöjets och sportens* område. Det enda sättet att dra arbetarungdomen från dem är med hjälp av det socialistiska programmet och revolutionära handlingar.

Proletariatets unga generation behöver politisk ledning men inga tröttsamma förmyndare. Ungdomen stöts bort och kvävs av den konservativa byråkratin. Om Kommunistiska ungdomsförbundets ledning hade existerat 1848, hade vi aldrig fått uppleva *Gavroche*.⁶ En passivitetens och anpassningens politik avspeglar sig särskilt katastrofalt hos ungdomens *kadrer*. De unga byråkraterna blir gamla i förtid, de är mästare på allehanda manövrar bakom kulisserna, men de kan inte marxismens ABC. Beroende på hur manövrarna har gått omfattar de "övertygelser" vid det ena eller andra tillfället. De av oss som var med på Seinealliansens senaste kongress fick uppleva mycket av den sorten.

Vi måste ställa arbetarungdomen inför revolutionens problem i hela sin vidd. När vi riktar oss till den yngre generationen måste vi veta hur man vädjar till dess djärvhet och mod. Utan dessa har det aldrig uppnåtts någonting stort i historien. Revolutionen kommer att öppna grinden för ungdomen. Ungdomen kan inte låta bli att vara för revolutionen!

Varför Fjärde internationalen?

I sitt brev till socialistpartiets nationella råd föreslog kommunistpartiets centralkommitté att grunden för enhet skulle vara "Kommunistiska internationalens program, som har lett till socialismens seger i Sovjetunionen. Andra internationalens program, däremot, klarade inte krigets tragiska prövning och ledde till katastrofala resultat i Tyskland och Österrike." I augusti 1914 förkunnade de revolutionära marxisterna att Andra internationalen hade misslyckats. De efterföljande händelserna har bekräftat denna bedömning. Men när stalinisterna visar att socialdemokratin obestriddligen har gjort bankrutt i Tyskland och Österrike, så glömmar de att besvara en fråga: *vad hände med Kommunistiska internationalens tyska och österrikiska sektioner?* Det tyska kommunistpartiet blev lika skamligt underkänd i historiens prov som den tyska socialdemokratin. Varför? De tyska arbetarna ville kämpa och trodde att "Moskva" skulle leda dem i strid. De drogs alltmer åt vänster. Det tyska kommunistpartiet växte snabbt, i Berlin var det större än det socialdemokratiska partiet. Men innan prövningens timme slog hade det blivit ödelagt inifrån. Partiet demoraliserades in i märgen av förkvävandet av partiets inre liv, lusten att ge order istället för att övertyga, sicksackpolitiken, utnämmandet av ledare uppifrån, systemet av lögnar och

⁶ Smeknamn på de självständiga och impulsiva ungdomarna i det revolutionära Paris i mitten av 1800-talet.

svek mot massorna. När faran närmade sig visade det sig att partiet var ett lik. Detta faktum kan inte utplånas ur historien.

Efter Kommunistiska internationalens skamliga kapitulation i Tyskland tillkännagav bolsjevik-leninisterna utan att tveka: Tredje internationalen är död! Vi behöver inte påminna om de förolämpningar som stalinister i alla länder riktade mot oss. Även efter att Hitler definitivt hade segrat fortsatte *l'Humanité* i nummer efter nummer att säga: "Det har inte skett något nederlag i Tyskland", "Bara överlöpare talar om nederlag", "Det tyska kommunistpartiet växer timme för timme", "Thälmanns parti förbereder sig för att gripa makten". Det är inte konstigt att detta kriminella frasmakeri om tidernas största katastrof demoraliserade Kommunistiska internationalens övriga sektioner ännu mer. En organisation som har förlorat förmågan att lära av sina egna nederlag är oåterkalleligen dömd.

Beviset kom inom kort. Vi kan säga att folkomröstningen i Saar var ett experiment som visade det tyska proletariats återstående förtroende för Andra och Tredje internationalen. Resultatet är välbekant: när massorna ställdes inför behovet att välja mellan Hitlers jublande våld och de bankrutta arbetarpartiernas ruttna oförmåga, så gav de Hitler 90% av rösterna, och (om vi räknar bort den judiska borgarklassen, vissa affärsmän, pacifisterna, etc) troligen inte mer än 7% till enhetsfronten mellan Andra och Tredje internationalen. *Detta är reformismens och stalinismens gemensamma bokslut.* Ve dem som inte har förstått denna läxa!

Arbetarmassorna röstade på Hitler därför att de inte såg någon annan utväg. De partier som under årtionden hade väckt och organiserat dem i socialismens namn lurade och förrådde dem. Det är den slutsats som arbetarna drog. Om den socialistiska revolutionens fana hade höjts i Frankrike, så skulle proletariatet i Saar ha vänt sina ögon mot väster och satt klassens solidaritet över den nationella solidariteten. Men den franska tuppens galande tillkännagav tyvärr inte en revolutionär gryning för folket i Saar. Under den franska enhetsfrontens täckmantel härskade samma politik som ledde till nederlag för det tyska proletariatet, nämligen svaghet, obeslutsamhet, stillastående och bristande självförtroende. Därför är folkomröstningen i Saar inte bara ett exempel på vad den tyska katastrofen ledde till, utan också *en fruktansvärd varning till det franska proletariatet.* En katastrof väntar de partier som bara glider fram på händelserna, lugnar sig själva med ord, hoppas på underverk och utan att göra motstånd låter fienden organisera sig, beväpna sig, inta de bästa positionerna och välja det lämpligaste ögonblicket för att slå till!

Det är lärdomen från Saar.

* * * *

Många av de reformister och centristerna (det vill säga de som tvekar mellan reformism och en revolutionär ståndpunkt) som utvecklats åt vänster försöker nu närma sig den Kommunistiska internationalen. Vissa av dem, speciellt arbetarna, hoppas på allvar hitta en återspeglning av oktoberrevolutionen i Moskvas program. Andra, speciellt byråkraterna, försöker bara upprätta vänskapliga förbindelser med den mäktiga sovjetbyråkratin. Låt oss lämna karriärerna åt sitt öde. Men till de socialisterna som verkligen hoppas hitta en revolutionär kraft i den Kommunistiska internationalen säger vi: ni är grymt lurade. Ni förstår inte Kommunistiska internationalens historia, som under de senaste tio åren har bestått av en räkka misstag, katastrofer, kapitulationer och byråkratisk degeneration.

Kommunistiska internationalens nuvarande program antogs av den sjätte kongressen 1928, efter att den leninistiska falangen hade krossats. Det finns en avgrund mellan det nuvarande programmet och det program med vilket bolsjevikerna segrade 1917. Utgångspunkten för bolsjevismens program var att oktoberrevolutionens öde var oskiljaktigt länkat till den internationella revolutionen. Trots alla sina "internationalistiska" fraser utgår 1928 års program från perspektivet att det går att *självständigt bygga socialismen i Sovjetunionen.* Lenins program slog fast: "Utän en revolution i väst och i Orienten är vi förlorade." Detta programs *själva väsen* utesluter att man skulle offra den internationella arbetarrörelsens intressen för Sovjetunionens intressen. Kommunistiska

internationalens nuvarande program betyder i praktiken att den proletära revolutionens intressen i Frankrike kan och bör offras för Sovjetunionens intressen (mer exakt för intressena hos den sovjetiska byråkratins diplomatiska manövrar). Lenins program varnar: sovjetbyråkratismen är socialismens värsta fiende. Byråkratismen återspeglar trycket från borgerliga krafter och tendenser, och kan leda till att borgarklassen återföds. Det enda sättet att garantera att kampen mot byråkratismens plågor blir framgångsrik är att det europeiska och internationella proletariatet segrar. I motsats till detta slår Kommunistiska internationalens nuvarande program fast: under den ofelbara och allsmäktiga sovjetbyråkratins ledning kan socialismen byggas oberoende av den proletära världsrörelsens framgångar eller nederlag. All kritik av byråkratins ofelbarhet är kontrarevolutionär och ska utrotas.

Kommunistiska internationalens nuvarande program innehåller naturligtvis massvis med uttryck, formuleringar, fraser etc som lånats från Lenins program (på samma sätt använde termidors och det franska konsulatets reaktionära byråkrati den jakobinska terminologin), men i grund och botten utesluter de två programmen varandra. Den stalinistiska byråkratin ersatte för länge sedan i praktiken den proletära revolutionens program med ett program av sovjetiska nationella reformer. Genom att vilseleda och försvaga världsproariatet med sin politik (som är en blandning av opportunism och äventyrspolitik), undergräver Kommunistiska internationalen även Sovjetunionens grundläggande intressen. Vi är *för* Sovjetunionen men *mot* den inkräktande byråkratin och dess blinda verktyg, den Kommunistiska internationalen.

Manuiskij, som igår ledde den Kommunistiska internationalen, försvann utan att lämna ett spår efter sig i den "tredje perioden" (under vilken han tyvärr bara innehade en obetydlig ställning). Manuiskij ersattes, utan någon synlig anledning, av Bela Kun. Vi måste säga några ord om Kommunistiska internationalens nye ledare. Medan han var ungersk krigsfånge i Ryssland blev Bela Kun, liksom många andra fångar, kommunist, och när han återvände till Ungern blev han ledare för ett litet parti. Det faktum att greve Karolyis regering fullständigt förnedrade sig inför ententen innebar att makten på ett fredligt sätt med dennas samtycke överlämnades till arbetarpartierna utan någon revolution. Kommunisterna i Bela Kuns parti skyndade sig att gå samman med socialdemokraterna. Bela Kun, som hade inspirerat det sovjetiska Ungern, visade sig vara fullkomligt bankrutt, i synnerhet i bondefrågan, och det ledde till att sovjeterna snabbt föll samman. Efter att ha återvänt som emigrant till Sovjetunionen fick Bela Kun alltid mindre viktiga positioner, eftersom Lenin inte hade något politiskt förtroende för honom. Vi känner till Lenins mycket våldsamma tal vid plenarmötet för Kommunistiska internationalens exekutivkommitté strax innan den tredje kongressen: nästan varje mening påminde om "Bela Kuns tokerier". I min lilla bok om Kommunistiska internationalens ledning har jag återgivit hur Lenin förklarade sitt våldsamma angrepp på Bela Kun för mig: "Det är nödvändigt att lära folk att inte lita på honom." Sedan dess har Bela Kun inte bara inte lärt sig någonting, han har till och med glömt det lilla han lärde sig i Lenins skola. Man kan se att denne man är som klippt och skuren för rollen som ledare för Kommunistiska internationalen och i synnerhet för det franska proletariatet.

Det är sant att kommunistpartiet fortfarande växer. Men det är inte tack vare sin politik, utan trots den. Händelserna tvingar arbetarna åt vänster. Trots sin nuvarande opportunistiska sväng utgör kommunistpartiet i deras ögon "den yttersta vänstern". Kommunistpartiets siffermässiga tillväxt utgör inte på något sätt en garant för framtiden: som vi redan sagt växte det tyska kommunistpartiet ända fram till tidpunkten för sin kapitulation, och ännu snabbare än det franska partiet.

Men det faktum att det existerar två arbetarpartier (vilket gör enhetsfrontspolitiken mot en gemensam fara absolut nödvändig) räcker hursomhelst som förklaring till arbetarnas strävan efter organisk enhet. Om det hade funnits ett verkligt revolutionärt parti i Frankrike, så skulle vi definitivt ha varit mot att gå samman med ett opportunistiskt parti. När samhällskrisen skärps skulle det revolutionära partiets kamp mot reformismen utan tvivel samla den överväldigande majoriteten av arbetarna bakom sina fanor. Det historiska problemet är inte att automatiskt ena alla de organisationer som existerar som representanter för klasskampens olika stadier, utan att samla

proletariatet i kamp och för kamp. Det är två helt olika och till och med oförenliga problem.

Men faktum är att det inte finns något revolutionärt parti i Frankrike. Den lätthet med vilken kommunistpartiet utan minsta interndebytt gick från teorin om "socialfascismen" till ett block med Radikalsocialisterna, och till att förkasta de revolutionära uppgifterna för "dagskravens" skull, visar att partiapparaten är helt igenom cynisk och medlemmarna förvirrade och ovana att tänka. Det är *ett sjukt parti*.

Vi har kritiserat SFIO:s ståndpunkter tillräckligt öppet för att inte behöva säga vad vi redan har sagt mer än en gång. Men SFIO:s revolutionära vänsterflygel är lite i taget på väg att bli det laboratorium i vilket den proletära kampens paroller och metoder utarbetas. Om denna falang stärker sig och hårdnar kan den bli en avgörande faktor för att väcka de kommunistiska arbetarna. Längs denna väg är räddningen möjlig. Men om Socialistpartiets revolutionära del fastnar i Kommunistiska internationalens nät kommer situationen definitivt att förloras. Kommunistiska internationalen knäcker ryggar och karaktärer, förstör tankeförmågan och lär ut blind lydnad. Detta system är helt enkelt katastrofalt för att skapa revolutionärer.

Vissa kamrater kommer inte utan indignation att fråga oss: "Skulle ni vara mot organisk enhet?"

Nej, vi är inte mot enhet. Men vi är mot fetischism, vidskepelse och blindhet. Enhet löser i sig ingenting. Den österrikiska socialdemokratin samlade så gott som hela proletariatet, men ledde det bara till en katastrof. Det belgiska arbetarpartiet kan med rätta kalla sig proletariatets enda parti, men det hindrar det inte att gå från kapitulation till kapitulation. Bara hopplöst naiva personer kan hoppas på att Labourpartiet, som fullständigt dominerar det brittiska proletariatet, kan segra. Det avgörande är inte enhet i sig, utan dess politiska innehåll.

Om SFIO idag skulle gå samman med kommunistpartiet skulle det inte garantera segern mer än vad enhetsfronten garanterar den: bara en verkligt revolutionär politik kan ge seger. Men under nuvarande villkor kan vi medge att ett enande skulle underlätta omgrupperingen och omorganiseringen av de verkligt revolutionära element som nu är spridda i båda partierna. I denna, och endast denna, mening kan enhet bli ett steg framåt.

Men om kampen mot opportunisten i det nya partiet skulle styras in i Kommunistiska internationalens banor, då kan vi vara säkra på att enheten skulle bli ett steg tillbaka, ja till och med ett steg mot avgrunden. Den stalinistiska apparaten kan utnyttja en segerrik revolution, men den är helt oförmögen att säkra segern för en ny revolution. Den är konservativ ända in i märgen. Låt oss upprepa: *sovjetbyråkratin har inte mer gemensamt med bolsjevismen, än vad konsulatstyrets byråkrati hade med jakobinismen*.

Att ena de två partierna skulle inte leda framåt om vi inte bryter med illusioner, blindhet och öppet lurendrejeri. För att inte falla offer för Kommunistiska internationalens smitta måste vänstersocialisterna vaccineras med en rejäl dos leninism. Bland annat därför följer vi vänstergruppernas utveckling så uppmärksam och kritiskt. En del personer känner sig förolämpade av vår inställning. Men i revolutionära frågor anser vi att ansvaret är ojämförligt viktigare än etiketten. Vi accepterar också kritik, utifrån en revolutionär och inte en sentimental ståndpunkt.

* * * *

Zyromsky har i en rad artiklar försökt visa vilka grundläggande principer ett framtida enat parti skulle ha. Det är en mycket mer seriös inriktning än att, som Lebas, upprepa allmänna fraser om enhet. Men tyvärr har Zyromskys artiklar en reformistiskt centristisk tendens, som pekar mot byråkratisk centrism (stalinism) snarare än leninism. Som vi ska se, visar det sig tydligt i frågan om proletariatets diktatur.

Av en eller annan anledning upprepar Zyromsky med särskilt eftertryck i en rad artiklar (där han dessutom utpekar Stalin som källa) tanken att "proletariatets diktatur aldrig kan betraktas som ett mål i sig". Som om det någonstans i världen fanns tokiga teoretiker som trodde att proletariatets

diktatur var ett ”mål i sig”! Men dessa märkliga upprepningar döljer en tanke: Zyromsky ursäktar sig på förhand inför arbetarna att han vill ha en diktatur. Tyvärr är det svårt att upprätta en diktatur om vi börjar med att be om ursäkt för den.

Men följande tankegång är mycket värre: ”Denna proletariats diktatur... måste allteftersom det socialistiska uppbygget utvecklas mildras och omvandlas till en arbetardemokrati.” På dessa få rader finns två allvarliga och principiella misstag. Proletariats diktatur *sätts i motsättning till* arbetardemokratin. Men proletariats diktatur kan och bör till själva sitt väsen vara det yttersta uttrycket för arbetardemokratin. För att få till stånd en omfattande social revolution måste den på ett överlägset sätt visa proletariats all sin styrka och all sin förmåga: proletariats organiseras demokratiskt just för att göra slut på sina fiender. Diktaturen skulle enligt Lenin ”lära varje köksa att styra staten”. Diktaturens tunga hand riktas mot klassfienden: *diktaturens grund är arbetardemokratin*.

Enligt Zyromsky kommer arbetardemokratin att ersätta diktaturen ”allteftersom det socialistiska uppbygget utvecklas”. Det är ett fullständigt felaktigt perspektiv. Allteftersom borgarsamhället omvandlas till ett socialistiskt samhälle kommer arbetardemokratin att vittra bort tillsammans med diktaturen, eftersom staten själv kommer att vittra bort. I ett socialistiskt samhälle kommer det inte att finnas utrymme för någon ”arbetardemokrati”, för det första därför att det inte kommer att existera någon arbetarklass, och för det andra därför att det inte kommer att behövas något statligt förtryck. Därför kan inte utvecklingen av det socialistiska samhället innebära att diktaturen omvandlas till demokrati, utan båda kommer att upplösas i det socialistiska samhällets ekonomiska och kulturella organisation.

Vi hade inte spilt tid på detta misstag om det varit av rent teoretisk karaktär. Men faktum är att bakom det döljer sig ett helt politiskt schema. Zyromsky försöker anpassa teorin om proletariats diktatur (som han medger att han har lånat från Dan) till sovjetbyråkratins nuvarande regim. Dessutom blundar han medvetet för denna fråga: hur kommer det sig att proletariats diktatur trots Sovjetunionens oerhörda ekonomiska framsteg, inte har utvecklats mot demokrati utan mot en alltmer monstruös byråkratism med klara drag av en personregim? Hur kommer det sig att partiet, sovjeterna och fackföreningarna stryps ”allteftersom det socialistiska uppbygget utvecklas”? Det går inte att besvara denna fråga utan att kritisera stalinismen hårt. Men det är just det som Zyromsky vill undvika till varje pris.

Men det faktum att en självständig och okontrollerad byråkrati har tillskansat sig försvaret av den proletära revolutionens socialistiska erövringar vittnar om att vi står inför en sjuk och degenererad diktatur. Om den lämnas ifred kommer den inte att leda till ”arbetardemokrati” utan till att sovjetregimen fullständigt faller samman.

Det enda som kan rädda oktoberrevolutionen från nederlag är en revolution i väst. Teorin om ”socialism i ett land” är heltigenom felaktig. Kommunistiska internationalens program är lika felaktigt. Om vi anpassar oss till detta program kommer revolutionens tåg att spåra ur. Det första villkoret för att det franska proletariats ska bli framgångsrikt är att dess förtrupp står helt oberoende från den nationalistiska och konservativa sovjetbyråkratin. Kommunistpartiet har naturligtvis all rätt att föreslå Kommunistiska internationalens program som grund för enheten: det kan knappast erbjuda något annat. Men de revolutionära marxisterna, som inser sitt ansvar för proletariats öde, måste rikta skoningslös kritik mot Bucharin-Stalins program. Enhet är underbart, men inte på en rutten grundval. Den progressiva uppgiften består av att samla de socialistiska och kommunistiska arbetarna bakom Marx' och Lenins internationella program. Det internationella proletariats och Sovjetunionens intressen (de är inte åtskilda) kräver kamp mot både stalinismen och reformismen.

* * * *

Både Andra och Tredje internationalen är vanärade ända in i mörkret. Historiens bevis talar inte osanning. Stora händelser (Kina, England, Tyskland, Österrike, Spanien) har uttalat sin dom. Denna

dom bekräftades i Saar, och den är inte längre möjlig att överklaga. På dagordningen står förberedelserna av en ny international, vars grundval är de tio senaste årens lärdomar. Denna stora uppgift är nära knuten till utvecklingen av den proletära klasskampen, framförallt kampen mot fascismen i Frankrike. För att kunna besegra fienden måste proletariatets förtrupp anamma den revolutionära marxismens metoder. Dessa metoder är inte förenliga med varken opportunism eller stalinism. Kommer vi att lyckas med denna uppgift? Engels skrev en gång: ”När kampen närmar sig livas fransmännen alltid upp.” Låt oss hoppas att vi denna gång ska göra vår store läromästares bedömning full rättvisa. Men det franska proletariatet kan bara segra om det i kampens eld uppstår ett verkligt revolutionärt parti, som kommer att bli en grundval för den nya internationalen. Denna väg vore den internationella revolutionens kortaste, mest fördelaktiga och mest gynnsamma väg.

Det vore dumt att säga att segern är säker. Segern är möjlig men nederlag är tyvärr inte uteslutet. *Enhetsfrontens och de två fackföreningarnas nuvarande politik underlättar inte segern utan riskerar den.* I händelse av att det franska proletariatet skulle krossas så står det hursomhelst helt klart att dessa två partier fullständigt kommer att försvinna från scenen. Då kommer varje arbetare att klart inse behovet av en ny international på en ny grundval. Men samtidigt är det helt klart att i händelse av en seger för fascismen i Frankrike, så skulle uppbygget av Fjärde internationalen stöta på tusentals hinder, och det skulle utvecklas oerhört sakta. Då pekar allt på att centrum för hela den revolutionära rörelsen kommer att flyttas till Amerika.

Båda de historiska alternativen – seger eller nederlag för det franska proletariatet – leder följaktligen till Fjärde internationalen, om än i olika takt. Bolsjevik-leninisterna uttrycker just denna historiska tendens. Vi står främmande för varje form av äventyrspolitik. Vi talar inte om att på ett konstgjort sätt ”proklamera” Fjärde internationalen, utan om att systematiskt förbereda den. Med hjälp av händelsernas prövningar måste vi inför de avancerade arbetarna visa att de två existerande internationalernas program och metoder står i oöverstiglig motsättning till den proletära revolutionens behov, och att denna motsättning inte kommer att minska utan tvärtom hela tiden öka. Ur denna analys härstammar den enda möjliga inriktningen: vi måste teoretiskt och praktiskt förbereda den Fjärde internationalen.

* * * *

I februari genomfördes en internationell konferens med deltagande av flera organisationer som tillhörde varken Andra eller Tredje internationalen (två holländska partier, det tyska SAP, det brittiska ILP, etc). De holländska partierna har en revolutionärt marxistisk ståndpunkt, men alla de andra deltagarna representerade olika – på det hela taget konservativa – varianter av centrismen. J. Doriot var med på konferensen och skrev i sin utvärdering: ”De partier som skapades i marxismens namn, både Andra och Tredje internationalens partier, *har misslyckats med sitt uppdrag...* och det vid en tidpunkt då kapitalismens kris på ett häpnadsväckande sätt har bekräftat marxismens teser.” Vi tänker inte dröja vid det faktum att Doriot själv under loppet av tio års kamp mot vänsteroppositionen har hjälpt till att bryta ner Kommunistiska internationalen. I synnerhet ska vi inte stanna till och påminna om Doriots beklämmande roll under den kinesiska revolutionen. Låt oss bara bry oss om det faktum att Doriot i februari 1935 insåg och medgav att Andra och Tredje internationalen har misslyckats. Drar han av detta misslyckande slutsatsen att vi måste förbereda en ny international? Att anta det vore att absolut inte förstå centrismen. Doriot skriver om den nya internationalen: ”Konferensen fördömde formellt denna trotskistiska tanke.” Doriot förivrar sig när han skriver ”fördömde formellt”, men det är riktigt att konferensen mot den två holländska delegaternas förslag *förkastade* tanken på Fjärde internationalen. Vad har i så fall konferensen för program? Den ska inte ha något program. Under sitt dagliga arbete lägger konferensdeltagarna den proletära revolutionens uppgifter åt sidan och tänker föga på dem. Men en gång årligen eller så håller de en kongress för att stilla sitt samvete och säga: ”Andra och Tredje internationalen har misslyckats.” Efter att ledsamt ha skakat på huvudet bryter de upp. Denna ”organisation” borde kallas ”Byrån för att hålla årliga begravningstal över Andra och Tredje internationalen”.

Dessa vördnadsvärda personer tror sig själva om att vara ”realister”, ”taktiker”, ja till och med

”marxister”. Det enda de gör är att sprida aforismer kring sig: ”Vi får inte gå händelserna i förväg...”, ”Massorna förstår inte ännu...”, etc. Men varför går ni då själva händelserna i förväg och deklarerar att de två internationalerna är bankrutt: ”massorna” har ju inte förstått det ännu? Och de massor som utan er hjälp har insett det, de... röstar på Hitler i Saar. Förberedelserna av Fjärde internationalen ska enligt er underordnas en ”historisk process”. Men är inte ni själva en del av denna process? Marxister ska stå i spetsen för den historiska processen. Vilken del av processen representerar ni?

”Massorna förstår inte ännu”. Men massorna är inte homogena. De avancerade delarna antar de nya tankarna först, och via dem tränger dessa tankar in i massorna. Om ni upphöjda visa män inser den oundvikliga nödvändigheten av Fjärde internationalen, med vilken rätt döljer ni denna slutsats för massorna? Ännu värre: efter att Doriot har erkänt att de befintliga internationalerna har misslyckats, så ”fördömer”(!!) han tanken på en ny international. Vilket konkret perspektiv erbjuder han då förtruppen? Inget! Det är detsamma som att så förvirring, oro och demoralisering.

Sådan är centrismens natur. Vi måste inse dess karaktär till fullo. Under påverkan från händelserna kan centristerna komma långt när det gäller analyser, bedömningar och kritik. På detta område upprepade ledarna från SAP, som ledde den konferens vi nämnde, noggrant en hel del av det som bolsjevik-leninisterna sa för två, tre eller tio år sedan. Men när de ska dra revolutionära slutsatser tvärstannar centristerna skrämde. En familjeträff för att hålla begravningstal över Kommunistiska internationalen? Varför inte? Men förbereda den nya internationalen? Nej, verkligen inte... Det är mycket bättre att ”fördöma” trotskismen.

Doriot har ingen uppfattning. Och han vill inte ha någon. Efter att ha brutit med Kommunistiska internationalens byråkrati kunde han ha spelat en progressiv och viktig roll. Men hittills har han inte ens varit i närheten av det. Han förkastar de revolutionära uppgifterna. Som lärofäder har han valt SAP:s ledare. Vill han för gott ta värvning i centristernas församling? Låt honom förstå att en centrist är en kniv utan blad!

Slutsats

”Vänta”, ”Uthärda”, ”Vinna tid” – det är reformisternas, pacifisternas, fackpamparnas och stalinisternas paroller. Den politiken lever på idén att *tiden arbetar för oss*. Stämmer det? Nej, det är i grunden fel. Om vi inte driver en revolutionär politik under en förrevolutionär situation arbetar tiden *mot oss*.

Trots de ihåliga hyllningarna till enhetsfrontens ära, så har styrkeförhållandena under det senaste året utvecklats till proletariats nackdel. Varför? Marceau Pivert gav rätt svar på denna fråga i sin artikel ”Allt väntar”. (*Le Populaire*, 18 mars 1935.) Reaktionens styrkor och avdelningar, som bakom kulisserna styrs av finanskapitalet, är hela tiden på offensiven, intar nya ställningar, stärker sig och går framåt (industri, jordbruk, skolor, domstolar, armén). Från proletariats hörs bara prat om att gå på offensiven: faktum är att det inte ens förbereder ett försvar. Ställningarna förstärks inte, tvärtom överges de utan strid, eller man förbereder att överge dem.

De politiska styrkeförhållandena bestäms inte enbart av objektiva faktorer (platsen i produktionsprocessen, siffermässig styrka, etc), utan även av subjektiva faktorer: att vara *medveten om sin styrka* är den viktigaste delen av den *faktiska styrkan*. Alltmedan fascismen dag för dag ökar den deklarerade småbourgeoisins självförtroende, så försvagar enhetsfrontens ledare proletariats vilja. Pacifisterna, som är lärjungar till Buddha och Gandhi men ingalunda till Marx och Lenin, tränar sig på att predika mot våld, beväpning och fysisk kamp. I grund och botten predikar stalinisterna samma sak, men åberopar bara den ”icke revolutionära situationen”. Det har upprättats en arbetsdelning mellan fascisterna och de olika sorternas pacifister: de förra stärker reaktionens läger, medan de senare försvagar revolutionens läger. Sådan är den nakna sanningen!

Betyder detta att situationen är hopplös?... Inte alls!

Två viktiga faktorer arbetar mot reformisterna och stalinisterna. För det första finns de färska lärdomarna från Tyskland, Österrike och Spanien framför allas ögon. Arbetarmassorna är oroad, reformisterna och stalinisterna är generade. För det andra har marxisterna i tid lyckats ställa revolutionens problem inför den revolutionära förtruppen.

Vi bolsjevik-leninister vill absolut inte överskatta vår styrka. Men våra paroller stärks av det faktum att de återspeglar den nuvarande förrevolutionära situationens logik. Händelserna bekräftar hela tiden vår analys och vår kritik. Socialistpartiets vänster växer. Hittills har kritiken kvävts i kommunistpartiet. Men den revolutionära flygelns tillväxt inom SFIO kommer oundvikligen att öppna en bräsch i stalinisternas dödligt byråkratiska disciplin. Revolutionärer i båda partierna kommer att räcka varandra händerna i gemensamma aktioner.

Vår regel förblir det den alltid varit: *att säga som det är*. Det är den största tjänst man nu kan göra den revolutionära saken. Proletariatets krafter är inte uttömda. Småbourgeoisin har ännu inte gjort sitt val. Vi har förlorat massor av tid, men tiden är ännu inte ute.

Segern är möjlig! Än mer: segern är säker – i den utsträckning segern kan säkras på förhand – under förutsättning att: *vi vill segra. Vi måste sträva efter seger, vi måste övervinna hindren, vi måste överväldiga fienden, slå ner honom och sätta knät på bröstet på honom.*

Kamrater, vänner, bröder och systrar! Bolsjevik-leninisterna manar till kamp och till seger!